

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Forespørgsel nr. F 37:

Forespørgsel (hasteforespørgsel) til udenrigsministeren og ministeren for udviklingsbistand om nødhjælp til Burma:

Hvad kan regeringen oplyse om bestræbelserne på at få nødhjælp frem til de katastroferamte i Burma og få skabt et yderligere pres på det burmesiske styre, der har taget sin befolkning som gidsler?

Af Frank Aaen (EL), Jeppe Kofod (S), Steen Gade (SF) og Morten Helveg Petersen (RV). (Anmeldelse 16.05.2008. Fremme 20.05.2008. Eventuel afstemning udsættes til torsdag den 22. maj 2008).

Kl. 13:01

Formanden:

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til i morgen, den 22. maj.

Den første, der får ordet, er hr. Frank Aaen som ordfører for forespørgerne med begrundelse.

Kl. 13:02

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Frank Aaen (EL):

Vi vidste alle sammen, at militærdiktaturet i Burma var undertrykkende og brutalt, men vi blev vel alle sammen ekstra chokerede, da vi så omfanget af kynismen efter cyklonkatastrofen. 100.000 er døde, mellem 1,5 og 2 millioner mennesker er i nød, og alligevel afviste militærdiktaturet nødhjælp og nødhjælpsarbejdere. De blev afvist indrejse og visum til landet, fly med nødhjælp kunne ikke få landingstilladelse, det burmesiske styre eksporterede ris, skibe sejlede væk fra Rangoon med ris, selv om der var en katastrofal mangel på mad i de ramte områder. Den sparsomme nødhjælp, der blev fordelt, skulle overrækkes af soldater for at vise, at befolkningen er afhængig af militærdiktaturet. For diktaturet er deres magt, og deres liv i rigdom er vigtigere, end at hundredtusinder lider og er i fare for at dø.

Vi er alle sammen enige om, at der skal gøres noget, men vi skal også diskutere, hvordan vi og verdenssamfundet kan presse diktaturet mere, end det sker i dag. Som ordfører for forespørgerne ser jeg frem til at høre, hvad regeringen har

gjort for at få nødhjælp frem og lægge yderligere pres på det burmesiske styre.

Kl. 13:03

Formanden:

Tak til hr. Frank Aaen.

Så går vi over til besvarelse, og den første, der får ordet, er ministeren for udviklingsbistand.

Kl. 13:03

Besvarelse

Ministeren for udviklingsbistand (Ulla Tørnæs):

Når en katastrofe rammer, så skal landets regering sørge for beskyttelse, sørge for mad, vand, lægebehandling og medicin, tag over hovedet og ordentlige sanitære forhold til den berørte befolkning. Hvis regeringen ikke kan eller vil det, er det verdenssamfundets ansvar at komme de nødstedte til undsætning. Det, jeg her har beskrevet, er det humanitære imperativ. Drevet af det humanitære imperativ har regeringen derfor i relation til Burma handlet hurtigt og resolut med både humanitære bidrag og politiske tiltag for at få nødhjælpen frem.

Jeg vil her i dag sige lidt om den humanitære situation, som vi ser den netop nu, og de udfordringer, som vi fortsat står over for. Udenrigsministeren vil sige noget om de mange politiske tiltag og den politiske situation i Burma.

Men tilbage til situationen her og nu. Det seneste officielle dødstal er nu på 77.738, og yderligere knap 56.000 er meldt savnet. Der er på nuværende tidspunkt ikke meget håb om, at de savnede findes i live. FN vurderer, at 2,4 millioner mennesker har behov for nødhjælp, og godt halvdelen af disse bor i de mest berørte områder. Fokus for nødhjælpsindsatsen er nu mad og medicin. Børnene er hårdest ramt og lider både af sult, fejlernæring og diarré. De seneste dages rapporter har dog også i stigende grad fokuseret på de psykiske traumer, som mange børn og voksne er berørt af. De hårdest ramte befinder sig i deltaet sydvest for Rangoon.

Det ca. 5.000 km² store katastrofeområde er stadig oversvømmet, hvilket fortsat gør det meget vanskeligt at nå ud til de nødstedte. En kraftig regn de seneste dage har forværret situationen yderligere. Bl.a. har kraftige regnskyl besværliggjort flytransport. Vandstanden i de oversvømmede områder er heller ikke faldet væsentligt. Der er foreløbig meldt om få udbrud af kolera og dysenteri. Risikoen for epidemier vurderes dog stadig at være til stede. FN's hu-

manitære chef, der netop har besøgt de berørte områder, meddelte dog om »under omstændighederne tilfredsstillende burmesisk monitorering og forebyggelse af epidemifaren«. Da over 50 pct. af områdets sundhedsklinikker er beskadiget eller ødelagt, er dette arbejde imidlertid meget vanskeligt. Ud over de umiddelbare tab og humanitære behov vil katastrofen få alvorlige økonomiske konsekvenser for Burma. Cyklonen har ramt områder med høj landbrugsproduktion, der normalt står for 65 pct. af landets risproduktion. Desuden ligger 80 pct. af landets dambrug og knap 50 pct. af landets svine- og fjerkræproduktion i området.

Det internationale samfund har reageret. Næsten 100 mio. dollar er nu doneret til katastrofen, og der er løfter om cirka det dobbelte. Derudover har FN i en flash appel bedt om godt 200 mio. dollar, og den er på nuværende tidspunkt finansieret med 22 pct. FN anslår, at 550.000 har fået tag over hovedet og har modtaget livsnødvendig nødhjælp. Disse tal stiger hver dag og i accelererende grad. Ti fly med nødhjælp lander hver dag i Rangoon lufthavn. FN's generalsekretær og ASEAN's formand indkaldte i fællesskab i går til en international donorkonference på ministerniveau, der afholdes på søndag, den 25. maj i Rangoon. Jeg forventer selv at deltage i konferencen, og det er min forventning, at konferencen vil sætte yderligere fokus på både de akutte humanitære bistandsbehov og på behovet for mere langsigtet genopbygningsbistand.

Som nævnt reagerede den danske regering hurtigt. Allerede den 6. maj bevilgede jeg 10 mio. kr. til nødhjælpsindsatsen. Pengene gik gennem Røde Kors. Burmesisk Røde Kors gør et kolossalt arbejde og er anerkendt af alle nødhjælpsaktører for at have den bedste adgang til det berørte område og i særdeleshed til deltaet. Den bevilling er nu fulgt op af yderligere 25 mio. kr., der vil blive anvendt inden for de kommende uger, når konkrete behov og partnerne er identificeret.

Gennem ambassaden i Bangkok er der givet 600.000 kr. til myggenet, fødevarer, sanitet m.v. Beredskabsstyrelsen er taget til Burma med vandrensningsudstyr samt otte personer til at installere udstyret og træne lokale til at håndtere det. Den samlede pris for udsendelsen er på godt 5 mio. kr. Af varebevillinger og nødhjælpspuljer, som finansieres af Udenrigsministeriet, har dansk Røde Kors, Folkekirkeens Nødhjælp og Red Barnet brugt 2 mio. kr. til akut nødhjælp. Den samlede officielle danske bistand til kata-

strofen i Burma ligger altså nu på godt 40 mio. kr. Nødhjælpsfasen forventes at fortsætte en rum tid endnu. Vi kender endnu ikke de langsigtede behov, men vi er fra dansk side parate til at se på, hvilke behov der opstår i forhold til genopbygningen.

Logistik og koordination i forbindelse med større katastrofer er altid en stor udfordring, men vi har nok aldrig tidligere oplevet, at det har været så problematisk og så besværligt som det, vi i øjeblikket oplever i Burma. Det skyldes først og fremmest det burmesiske regimes indledende uvilje mod at lukke nødhjælpsarbejdere – ikke mindst udenlandske nødhjælpsarbejdere – ind i Burma og især i deltaområdet, men det skyldes også, at den nationale kapacitet er meget begrænset, og at bureaukratiet er enormt.

Kl. 13:09

Ifølge FN's nødhjælpskoordinator, John Holmes, er hjælpeindsatsens største problem lige nu, at nødhjælpsmedarbejdere fortsat ikke har fuld adgang til deltaområdet. Lokale nødhjælpsarbejdere kan få tilladelse til at bevæge sig rundt i deltaområdet, og det er derfor en ressource, som vi selvfølgelig skal udnytte på bedst mulige vis.

Den burmesiske regering tillader heller ikke brug af nogen form for moderne telekommunikationsudstyr i Burma. Det sætter naturligvis store begrænsninger for en effektiv fordeling af nødhjælpen.

Det er endvidere et stort problem, at regimet ikke vil acceptere indførelse af helikoptere og ingeniørhold. Det betyder, at den ødelagte infrastruktur ikke bliver udbedret med den fart, der er behov for. Især ødelagte broer skaber problemer for nødhjælpsarbejdet.

Alle disse udfordringer blev drøftet på et ekstraordinært rådsmøde i Bruxelles i sidste uge. Der var vi fra dansk side blandt de mest toneangivende lande i relation til behovet for EU-samarbejdet om at sikre humanitær adgang til Burma. EU besluttede at bakke op om alle initiativer, herunder gennem FN, som kan bidrage til at få nødhjælpen frem til ofrene.

De seneste dages udviklinger, især gårdsdagens møde i ASEAN-kredsen, FN-generalsekretærens forestående besøg i Burma samt den kommende donorkonference, vidner om, at det massive politiske pres er begyndt at bære frugt. Men det går fortsat alt for langsomt.

Udenrigsministeren vil nu sige lidt mere om regeringens tiltag gennem de politiske kanaler for at forbedre nødhjælpsindsatsen til Burma.

Formanden:

Ja, hvis han får lov. Men tak til ministeren for udviklingsbistand. Og så er det udenrigsministeren.

Kl. 13:12

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Fokus er selvsagt lige nu på den humanitære situation, som udviklingsministeren har redegjort for. Derfor skal vi med FN i fokus og med ASEAN-landene, Kina og Indien i en langt mere aktiv rolle fortsætte med at lægge maksimalt pres på generalerne for at sikre fuld og uhindret adgang for den internationale nødhjælp. Det drøftede jeg indgående den 13. maj med generalsekretær for FN, Ban Ki-moon, i New York. Han har haft tætte kontakter med nabolandene og ikke mindst ASEAN.

Kl. 13:12

Burmas generaler havde indtil da ignoreret hans henvendelser, men de seneste dages åbninger fra regimets side viser, at det internationale pres er begyndt at virke. Således ser det ud til, at ASEAN-landene nu kan komme ind med nødhjælp, og generalsekretæren ankommer torsdag til Burma – og John Holmes har jo været der siden søndag.

Danmark har allerede for 2 uger siden demarcheret i ASEAN-landene og Burmas nabolande Indien og Kina, for at få dem til at lægge pres på regimet for at give adgang til nødhjælp. På dansk initiativ har EU også demarcheret i disse lande, og den danske ambassadør i Thailand tog straks til Burma, vurderede situationen og fik lagt det første pres på regimet.

På et særligt indkaldt ASEAN-udenrigsministermøde i Singapore i mandags blev det besluttet at oprette en ASEAN-ledet koordinationsmekanisme, som bl.a. skal sikre en mere effektiv fordeling og anvendelse af international nødhjælp samt en hurtig deployering af nødhjælpsarbejdere.

ASEAN's udenrigsministre besluttede også at etablere en task force under ledelse af ASEAN's generalsekretær, som i tæt samarbejde med FN og repræsentanter for Burmas regering skal fastlægge de nærmere retningslinjer for koordinationsmekanismen.

Af en erklæring fra mødet fremgår, at Burmas regering har givet øjeblikkelig adgang for lægehold fra alle ASEAN-landene. Burmas myndigheder har også oplyst Danmark om, at de vil arrangere en briefing og et besøg til de berørte områder den 22. og den 23. maj fra det internationale samfund.

Som udviklingsministeren også har oplyst, arrangeres der den 25. maj en international konference under ledelse af FN og ASEAN i Rangoon.

Selv om det endnu er for tidligt at vurdere resultatet af disse beslutninger, er der grund til i første omgang at glæde sig over ASEAN-landenes beslutsomhed og ASEAN-landenes lederskab med hensyn til en indsats for katastrofen i Burma. Vi kan igen konstatere, at det internationale pres – også i forhold til ASEAN-landene, som vi jo også har lagt pres på – giver resultater.

Men selv om der nu er sket en åbning, er der ikke tvivl om, at det internationale pres for at sikre fuld og uhindret adgang må fortsætte. Regeringen er af den holdning, at alle muligheder skal afprøves for at hjælpe det nødlidende burmesiske folk. Samarbejde og dialog om nødhjælpsindsatsen er stadig vores førsteprioritet, og alle lande, der har indflydelse på generalerne, skal fortsat inddrages i dialogen og kraftigt opfordres til at lægge pres på dem. Samtidig skal landene i regionen fortsat opfordres til at bidrage til nødhjælpsindsatsen gennem forsyning af personel og logistisk støtte. Regeringen vil også arbejde for, at EU, såfremt generalerne på ny lægger hindringer i vejen for nødhjælpen, overvejer nye sanktioner rettet mod generalerne.

Involvering af FN's Sikkerhedsråd er selvsagt den bedste mulighed, som jeg drøftede med Ban Ki-moon, og flere lande har allerede udtalt støtte hertil. Det bakker vi op om. Men Rusland og Kina er imod at inddrage Sikkerhedsrådet, fordi de opfatter dette som en indblanding i Burmas interne anliggender.

Fra vores egen tid som medlem af Sikkerhedsrådet i 2005 og 2006 ved vi jo godt, at det er særdeles vanskeligt at få vedtaget resolutioner om Burma. Selv en sikkerhedsrådsresolution, der blot opfordrer regimet til at give fuld og uhindret adgang for nødhjælp, vil få en vanskelig gang i Sikkerhedsrådet, uagtet at FN-topmødeerklæringen fra 2005, som blev vedtaget enstemmigt af 150 stats- og regeringschefer, fastlagde princippet om ansvar for at gribe ind, når et land svigter sin befolkning, det, der kaldes responsibility to protect.

Dette princip drøftede jeg også indgående i sidste uge både med Ban Ki-moon og den ansvarlige for FN's arbejde med responsibility to protect, Edward Luck.

Det er regeringens klare opfattelse, at juntaen i Burma helt klart svigter sit ansvar for at beskytte egne borgere ved ikke at give fuld og

uhindret adgang for international nødhjælp. Regeringen vil derfor gerne se på, om princippet om ansvar for at gribe ind kan anvendes på Burma, men ifølge FN kan det altså ikke bruges her.

Desuden vil en forberedelse af en militær intervention nok få generalerne til at lukke for nødhjælpen, og det vil desuden tage meget lang tid at samle en sådan styrke. Mens man bruger tid på at samle en sådan styrke, kan man frygte, at landet vil være lukket, og så vil tusinder og titusinder dø i mellemtiden, tusinder og titusinder, som ville kunne reddes, hvis vi koncentrerede os om at få nødhjælpen ind uden politiske overtoner. Disse politiske toner kan og skal vi spille videre bagefter.

Kl. 13:16

Samtidig må vi erkende, at det internationale samfunds ansvar for at gribe ind er et meget kontroversielt emne for mange FN-lande, ikke mindst udviklingslande, og mange vil mene, at situationen i Burma ikke falder ind under dette princip; det er jo f.eks. Edward Lucks opfattelse. Så kan vi arbejde for at udvide princippet, men det gøres jo ikke fra den ene dag til den anden.

Den åbning, vi har set de seneste dage, er et resultat af pres og dialog. Derfor vil regeringen fortsætte denne linje og samtidig styrke presset på det burmesiske regime gennem FN, EU, ASEAN, Kina og Indien.

Får vi alligevel ikke hjælpen frem nu, må vi hente sanktionsvåbenet frem, så generalerne ved, at det får konsekvenser for dem, og vi må igen se på, om princippet om responsibility to protect kan aktiveres.

Katastrofen har med al tydelighed vist, hvor vanskeligt et lukket, isoleret diktatur har ved at håndtere deres forpligtelser over for egne borgere. Selv når det samlede internationale samfund står rede til på alle måder at bidrage, vælger regimet kynisk at modarbejde indsatsen, og regimet bidrager dermed til, at mange flere mennesker omkommer, og at lidelser forlænges, og det er ganske uacceptabelt.

Kl. 13:18

Formanden:

Tak til udenrigsministeren. Så går vi over til den egentlige forhandling, og den første, der får ordet, er hr. Frank Aaen som ordfører for forespørgsnerne.

Forhandling

(Ordfører for forespørgsnerne)

Frank Aaen (EL):

Tak for redegørelsen og de klare meldinger om verdenssamfundets ansvar for at gøre noget og om regimets modvilje mod, at der sker noget. Vi er selvfølgelig glade for, at det er begyndt at gå i gang, men det sker alt for langsomt, f.eks. udviklingen i den internationale støtte. Der er kommet nogle penge, men FN har talt om 1 mia. kr. Der er langt endnu.

Det er godt, at militærdiktaturet er blevet presset, men der er jo stadig væk, som vi lige hørte, forbud mod adgang for nødhjælpsarbejdere og forbud mod telekommunikation, mobiltelefoner osv. Og der er forbud mod helikoptere. Der er virkelig behov for, at vi presser yderligere på.

Jeg er glad for, at udenrigsministeren i sin besvarelse nævnte spørgsmålet om nye sanktioner, for hvis der er noget, det burmesiske styre har respekt for, så er det penge. Og her er et af de vigtigste selskaber det franske Total, der tjener store penge og er helt afgørende for generalernes økonomi og for deres penge til våben og soldater. Totals projekter i Burma er generalernes største indtægtskilde. De tager alle pengene selv til militær og luksus. Burmas Aung San Suu Kyi har for år siden udnævnt Total til at være militærstyrets vigtigste støtte og mener, at de skal trækkes ud.

Andre lande som USA og England har bedt deres store selskaber om at trække sig ud. Det tog lidt lang tid, før den danske regering tydeligt sagde til ATP og andre pensionskasser: Sælgeres aktier i Total. Men de gjorde det. Men Total blev ved med at være aktiv i Burma. Den franske regering blokerer for, at EU vedtager, at også sådan et selskab skal trække sig ud.

Det er derfor, vi mener, at det spørgsmål skal højere op på dagsordenen. Hvordan kan vi i Europa sige til Kina, Indien og Thailand, at de skal optræde stærkere og hårdere over for det burmesiske militærstyre, hvis et af deres allerstørste støtter, Total, bare får lov til at fortsætte? Det vil vi gerne have fokus på.

Det er et af de spørgsmål, vi har diskuteret med de andre partier i Folketinget her op til forespørgslen, altså at få ordet sanktioner nævnt præcis som et af de instrumenter, vi har. Og der skal vi jo ikke spørge FN. Der kan vi jo bare tage skridt i EU-kredsen til at sørge for, at der kom-

mer stærkere sanktioner, og at diktatorerne ved, at der bliver lukket for pengekasen på et afgørende område, hvis ikke de ændrer kurs i forhold til den øjeblikkelige katastrofe.

Så vi kunne altså ikke nå til enighed med de øvrige partier i Folketinget – det er vi kede af – om et fælles forslag til vedtagelse, og vi vil derfor fremsætte vores eget forslag til vedtagelse, som jeg vil læse op nu.

Forslag til vedtagelse

»Folketinget er chokeret over følgerne af naturkatastrofen i Burma og militærdiktaturets hindringer for nødhjælpen. Folketinget pålægger regeringen at arbejde for:

- stærkere sanktioner, herunder at de kommer til at omfatte eksisterende investeringer i olie-, gas- og finansaktiviteter i Burma.
- internationalt pres på Kina, Indien og Thailand for at indføre sanktioner.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 59).

Det vil vi gerne lade indgå i de videre forhandlinger.

Jeg må sige helt åbent, at jeg ikke forstår, at der om så enkel en tekst ikke kunne nås bred enighed i Folketinget. Jeg må desværre konstatere, at det ikke skete. Jeg er glad for, at vi dog er enige om, at der skal pres på og mere nødhjælp.

Kl. 13:21

Formanden:

Der er fremsat følgende forslag til vedtagelse:

»Folketinget er chokeret over følgerne af naturkatastrofen i Burma og militærdiktaturets hindringer for nødhjælpen. Folketinget pålægger regeringen at arbejde for:

- stærkere sanktioner, herunder at de kommer til at omfatte eksisterende investeringer i olie-, gas- og finansaktiviteter i Burma.
- internationalt pres på Kina, Indien og Thailand for at indføre sanktioner.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 59).

Dette forslag til vedtagelse vil indgå i de videre forhandlinger.

Der er ikke noget ønske om korte bemærkninger, og derfor siger vi tak til hr. Frank Aaen. Næste ordfører er hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 13:22

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Vi husker alle tsunamien, der i 2004 dræbte mere end 225.000 mennesker i 11 asiatiske lande og oversvømmede kystområder med bølger på 30 m. Det er en af de naturkatastrofer i historien med flest dræbte, men katastrofen i Burma er værre, langt værre, ikke fordi der er flere omkomne, men fordi størstedelen af de omkomne kunne have været reddet.

Billederne, der møder os fra Burma, er forfærdelige: lig, der flyder i floderne, 2,4 millioner mennesker, der er hjemløse, hvoraf halvdelen har et akut behov for hjælp, og 30.000 børn, der risikerer at dø af underernæring de kommende dage og uger. Behovet for hjælp er så tydeligt, at selv en 5-årig fatter budskabet. Burmas befolkning har brug for hjælp, og det har den haft de sidste 19 dage, siden cyklonen ramte landet natten til fredag den 2. maj.

Militærjuntaen i Burma har været og er stadig væk ligeglad, det må vi i hvert fald opfatte det som, med befolkningens lidelser. Generalerne ignorerede de katastrofeadvarsler, der indløb i Rangoon, 5 dage inden cyklonen gik i land, fra Asian Disaster Preparedness Center, som Danmark i øvrigt støtter. Dermed svigtede de fatalt deres ansvar for at beskytte deres egen befolkning, et svigt, der bør få konsekvenser på kort såvel som lang sigt.

Den selv samme junta, som sidste efterår slog hårdt ned på demonstrerende burmesiske munke, har indtil for nylig også nægtet udenlandsk nødhjælp at komme frem til de nødlidende, og Burmas ambassader i nabolandene har holdt weekendlukket, alt imens nødhjælpsorganisationer fra hele verden har stået i kø for at få visum, så hjælpen kunne komme frem. Ikke på grund af, men på trods af militærjuntaen er der kommet hjælp frem, men langtfra nok.

Ifølge FN's seneste tal er hjælpen kun nået ud til 25 pct. af de 2,4 millioner nødlidende. Her, 19 dage efter cyklonen har ramt, må det siges at være en falliterklæring af rang, ja, det svarer til at fodre elefanter med ærter, ikke mindst fordi dele af den nødhjælp, der er kommet frem, er blevet konfiskeret, ompakket og uddelt med propaganda for militærjuntaen. Rygterne lyder på, at generalerne, som ellers ikke normalt lider nogen nød, stjæler af nødhjælpen for at fodre deres egne familier med kiks og andet godt fra nødhjælpsrationerne.

At militærjuntaen nu endelig efter et massivt internationalt pres, også fra Danmark, tillader lægehold og nødhjælpsarbejdere at få fri adgang, er ikke noget, der bør roses, for det sker 19 dage for sent, og omkostningerne har været uskyldige omkomne, menneskeliv, der kunne have været reddet.

Men hvor militærjuntaen har handlet dybt uansvarligt, har vi i Danmark været vores ansvar bevidst. Vi har gjort, hvad vi kunne, og er gået foran nødhjælpsmæssigt såvel som diplomatisk, som både udenrigsministeren og udviklingsministeren har redegjort for. Jeg er glad for, at Danmark er gået foran ikke blot med kroner og øre til nødhjælp, men også når det handler om at lægge pres på styret gennem internationale kanaler.

For Venstre er det vigtigt at understrege, at militærjuntaens håndtering af katastrofen er dybt forkastelig og fuldstændig uacceptabel.

Jeg er derfor også glad for, at vi kan få en bred vedtagelse, og jeg skal derfor på vegne af Venstre, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, SF, De Konservative, De Radikale, Ny Alliance og Gitte Seeberg (UFG) fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget finder det helt uacceptabelt, at der lægges hindringer i vejen for nødhjælp til ofrene for cyklonen i Burma.

Regeringen opfordres til fortsat at lægge maksimalt pres på det burmesiske styre, så humanitær nødhjælp kan nå frem, samt gennem relevante internationale organisationer at arbejde for fri humanitær adgang til Burma.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 60).

Kl. 13:26

Formanden:

Ja tak. Der er fremsat følgende forslag til vedtagelse:

»Folketinget finder det helt uacceptabelt, at der lægges hindringer i vejen for nødhjælp til ofrene for cyklonen i Burma.

Regeringen opfordres til fortsat at lægge maksimalt pres på det burmesiske styre, så humanitær nødhjælp kan nå frem, samt gennem relevante internationale organisationer at arbejde for fri humanitær adgang til Burma.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 60).

Også dette forslag til vedtagelse indgår i de videre forhandlinger.

Der er ønske om korte bemærkninger fra hr. Frank Aaen.

Kl. 13:26

Frank Aaen (EL):

Ja tak. Der var sådan set ikke noget i ordførertalen, jeg ikke kunne skrive under på, men der var en markant forskel på det, udenrigsministeren sagde, og det, jeg sagde i mit indlæg, og det var nemlig ordet sanktioner. Det er jo heller ikke nogen hemmelighed, at det er præcis det ord, der har gjort, at vi ikke har kunnet blive enige om at lave det fælles forslag til vedtagelse til i dag. Derfor vil jeg gerne spørge Venstres ordfører: Hvorfor var det så vigtigt for Venstre ikke at få nævnt ordet sanktion, som jo simpelt hen er den metode, vi har til at kunne presse militærstyret og udsulte det økonomisk?

Kl. 13:27

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:27

Karsten Lauritzen (V):

Vi i Venstre deler ikke den opfattelse, at det at sanktionere militærstyret kunne have gjort nogen som helst forskel eller på nuværende tidspunkt kan gøre nogen som helst forskel. Det tror jeg, kort sagt, simpelt hen ikke på, også – det er hr. Frank Aaen sig jo også ganske bevidst – fordi der i forvejen er sanktioner mod Burma fra både USA's og EU's side, og der er den danske regering jo også gået foran og har presset på, for at de sanktioner skulle indføres.

Jeg tror ikke, militærstyret ville have haft nogen som helst respekt for sanktioner. Hvis de havde haft respekt for det internationale samfund, så havde de åbnet op lang tid før; sanktioner havde ikke gjort nogen forskel og er derfor ikke med.

Kl. 13:27

Formanden:

Hr. Frank Aaen.

Kl. 13:27

Frank Aaen (EL):

Det lyder jo ikke, som om Venstres ordfører bækker op om regeringens politik, for regeringen har jo i adskillige omgange talt om sanktioner og har arbejdet for skrappe sanktioner nede i EU. Det er ikke den danske regerings skyld, at det ikke er foregået med hensyn til olieinvesteringer, det er den franske regerings skyld.

Jeg er helt enig i, at diktatorerne ikke har respekt for det internationale samfund; de har re-

spekt for penge, de har respekt for, at de måske taber penge på en sanktion, og derfor er det meget afgørende, at man siger til dem: Hvis ikke I retter ind og sørger for, at der kommer hjælp til jeres befolkning, så lukker den indtægtskilde, som Total i dag er for diktatorerne i Burma.

Hvorfor kan Venstre ikke bare gå ind i den debat i stedet for at afvise den?

Kl. 13:28

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 13:28

Karsten Lauritzen (V):

Først og fremmest vil jeg sige, at jeg er glad for, at hr. Frank Aaen sådan overhaler regeringen højre om. Det sker så sjældent, så når det sker, synes jeg, Enhedslisten skal roses.

Ellers vil jeg bare sige, at hele den her debat om sanktioner, som hr. Frank Aaen rejser, jo er en debat, som foregår i Enhedslisten. Det er ikke en debat, som foregår i det internationale samfund, ikke en debat, som FN har rejst, ikke en debat, som de internationale nødhjælpsorganisationer har rejst, men det er en debat, som Enhedslisten har rejst, og fordi der ikke er noget massivt internationalt pres i forhold til sanktioner – netop fordi det ikke vil afhjælpe situationen – så har vi ikke taget det med i forslaget til vedtagelse, og det er jeg udmærket tilfreds med.

Men jeg er naturligvis ikke afvisende over for, at sanktioner på et eller andet tidspunkt i fremtiden kan blive en mulighed.

Kl. 13:29

Formanden:

Det er hr. Steen Gade for en kort bemærkning.

Kl. 13:29

Steen Gade (SF):

Jeg syntes, der var meget fornuftigt i det, hr. Karsten Lauritzen sagde her i sit indlæg.

Jeg vil prøve at spørge hr. Karsten Lauritzen, om han ikke er enig i, at vi står over for en katastrofe, som i omfang sandsynligvis kan sammenlignes med tsunamien, og at vi derfor også skal svare, kan man sige, lige så generøst tilbage, når det handler om at give økonomisk tilsagn, og så snakker vi jo om mere end det, regeringen har givet nu – som er fint osv. – betydelig større beløb.

Kl. 13:30

Formanden:
Ordføreren.

Karsten Lauritzen (V):

Som jeg har forstået situationen både fra FN og fra andre organisationer, så er det ikke penge, der mangler i øjeblikket; de er sådan set til stede. Det pledge, som det vistnok hedder, som FN har udsendt, er også blevet imødekommet fra mange sider, og nu er det så endelig, 19 dage efter at katastrofen er indtruffet, gået op for militærjuntaen: Det kunne også være, at vi skulle invitere nogen ned at se på skaderne og samle lidt penge sammen. Nu har de så organiseret en donorkonference, som Danmark tager med til, og vi er jo så gået i front indtil videre og har bidraget med over 40 mio. kr., som udviklingsministeren har redegjort for.

Jeg skal ikke afvise, at man vil give mere i fremtiden, men jeg vil indtil videre bare sige, at det, de efterlyser i øjeblikket, jo ikke er penge, det er muligheder for at få nødhjælpen ud til de nødlidende, og det er netop det, vi presser på for kan lade sig gøre, og det er også derfor, styret nu delvis har givet efter.

Kl. 13:31

Formanden:

Hr. Steen Gade.

Kl. 13:31

Steen Gade (SF):

Jamen jeg har ikke kritiseret regeringens håndtering indtil nu – tværtimod. Det, jeg spørger til, er: Er det Venstres opfattelse, at vi står over for en katastrofe, som på mange måder kan sammenlignes i omfang og alvor med tsunamien? Hvis det er det, må vi vel også kunne få et tilsagn fra Venstre om, at vi så også må svare igen på samme måde, altså i form af en økonomisk støtte – når der bliver bedt om den – som svarer til den efter tsunamien. Ellers kunne nogen jo mene, at hjælpen efter tsunamien blev givet, fordi der var mange hvide mennesker og mange fra Europa, mange danskere, der blev ramt. Så det er jo også et moralsk svar, jeg ønsker fra Venstres ordfører.

Kl. 13:31

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:31

Karsten Lauritzen (V):

Vi har i den vestlige verden og i Danmark en forpligtelse til at gå foran, når sådan nogle naturkatastrofer indtræffer. Det har Danmark gjort indtil videre, og det skal vi selvfølgelig også fortsat gøre. Jeg er bestemt åben over for at se på, om man skal give yderligere midler, når FN

og andre beder om det, men indtil videre har jeg bare noteret mig, at det ikke er det, de har fokuseret på; det har været nogle andre ting.

Hvis det stod til mig, skulle man også give betydelig mere til at understøtte en demokratisk opbygning i Burma, for historisk har vi set nogle steder, at når så store naturkatastrofer indtræffer, har befolkningen under autoritære regimer som i Burma gjort oprør og har fået mulighed for at gå i en mere demokratisk retning, og hvis Danmark på nogen mulig måde kan hjælpe det på vej, skal vi gøre det. Det er jeg meget åben over for.

Kl. 13:32

Formanden:

Tak til hr. Karsten Lauritzen. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Jeppe Kofod.

Kl. 13:33

(Ordfører)

Jeppe Kofod (S):

Der skulle gå hele 17 dage efter cyklonen og en i øvrigt på mange måder tragisk gennemført folkeafstemning, før den brutale militærjunta i landet for alvor begyndte at indvillige i at modtage nødhjælp, og der er stadig væk, som vi hører fra regeringen, problemer. Selv om den nye åbning for nødhjælp er positivt nyt for de godt 2,4 millioner mennesker, der har brug for hjælp, heraf halvdelen akut, er det endnu et eksempel på militærjuntaens brutalitet. Vi har hørt, at det officielle dødstal er på godt 78.000 mennesker, men ingen kender det reelle tal, og nødhjælpsorganisationer frygter, at mere end 100.000 mennesker er omkommet.

Katastrofen i Burma er ikke kun naturens hærgen i form af en cyklon, som man i øvrigt 5 dage inden havde fået varsel om. Det tragiske er ikke mindst militærstyret, der på linje med Nordkorea uden sammenligning er verdens mest brutale og menneskefjendske styre. Naturkatastrofen ufortalt er militærjuntaens overgreb på lokalbefolkningen grotesk og burde efter vores opfattelse kalde på langt mere handling internationalt, f.eks. i form af strammere sanktioner mod generalerne, pres på Indien og Kina og de andre ASEAN-lande for at få dem til at følge trop. Her kan man sige, at EU fører et alt for slapt sanktionsregime.

Det er også totalt uacceptabelt, at der er danske penge i selskaber, der opererer i Burma. Den franske udenrigsminister havde jo fuldstændig ret i, at verdenssamfundet om nødvendigt med hjælp fra militæret skulle sikre nødhjælp til be-

folkningen. Det er desværre udtryk for åbenlyst hykleri fra Frankrigs side, da det franske olieselskab Total tjener tykt på interesser i Burma, samtidig med at man leverer milliardindtægter til de forbryderiske generaler.

Burma, eller Myanmar, har som bekendt reelt været et militærdiktatur i mere end 45 år. De egentlige magthavere burde være Aung San Suu Kyi og det i 1990 demokratisk valgte parlament, men også det ignorerede juntaens generaler. Vi kan i det mindste efterleve Aung San Suu Kyis opfordring til at skærpe sanktionerne mod generalerne. Derfor vil jeg opfordre til, at man, når tiden er passende, går ad den vej gennem EU.

Tilbage står dog en menneskelig katastrofe i Burma, hvor Danmark samlet og under forskellige former har ydet hjælp for godt 40 mio. kr. Det er godt, og vi skal efter vores opfattelse være parat til om nødvendigt at yde mere. Tilbage står også, at katastrofens ofre har førsteprioritet og skal sikres hjælp uden på forhånd at ekskludere nogen midler for at få hjælp frem. Verdenssamfundet har, som udenrigsministeren rigtigt nævnte, en folkeretlig forpligtelse til at beskytte Burmas befolkning, hvis juntaen svigter opgaven.

Burma er ikke kun et menneskeligt, men også et politisk nødlidende land. Derfor må den langsigtede løsning være at smide generalerne på porten. Derfor vil jeg opfordre til, at Danmark på linje med det, som Venstres ordfører nævnte, øger støtten til demokratibevægelserne, de etniske minoriteter og presset på generalerne for at frigive Aung San Suu Kyi efter 14 års husarrest, ligesom regeringen ikke bør forsømme nogen lejlighed til i alle internationale fora at kæmpe for strammere sanktioner over for Burma.

Kl. 13:36

Formanden:

Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 13:36

Frank Aaen (EL):

Jeg synes igen, at det var en tale, der var god og fornuftig og oven i købet nævnte behovet for strammere sanktioner over for styret i Burma. Så derfor dette lidt forunderlige spørgsmål: Når vi nu er enige om, at sanktioner er et vigtigt redskab, hvorfor er Socialdemokratiet så gået med til at fremsætte et forslag til vedtagelse, som lige præcis undlader at nævne ordet sanktioner? Havde det ikke været bedre, om Socialdemokratiet havde været med til at presse regeringen til at gå videre i forhold til sanktioner i EU-samar-

bejdet og bruge anledningen i dag til også at gøre det?

Kl. 13:36

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 13:36

Jeppe Kofod (S):

Nej, det mener jeg faktisk ikke, må jeg sige til hr. Frank Aaen. Jeg mener, at det er meget vigtigt, at vi fokuserer på én ting i dag, og det er hjælpen til de 2,4 millioner burmesere, som har behov for hjælp, heraf halvdelen akut behov for hjælp. Det er det, der er vores opgave nu og her, og det er derfor, vi har fremsat det forslag til vedtagelse, som klart siger, at vi skal bruge alle de midler, vi kan, for at få hjælpen til at nå frem. På længere sigt har hr. Frank Aaen fuldstændig ret i, at der bør man tage sanktionsregimet op til genovervejelse i bl.a. EU og stramme det, og det har jeg også forstået er den danske regerings politik, og det er selvfølgelig også noget, som vi støtter i Socialdemokratiet.

Kl. 13:37

Formanden:

Hr. Frank Aaen.

Kl. 13:37

Frank Aaen (EL):

Sagen er jo, at der allerede for 17 dage siden fra EU kunne have været sagt til militærdiktaturet: Hvis det er sådan, at I ikke åbner op for nødhjælp og ikke sørger for, at jeres befolkning får hjælp, vil vi have trukket olieinvesteringerne ud af Burma. Det var jo et budskab, selv en diktator og general kunne forstå. Og de ville også kunne forstå det, hvis det kom herfra i dag, at de risikerer at blive ramt på pengepungen, ikke bare blive upopulære, men blive ramt på pengepungen, hvis det er sådan, at de ikke sørger for at åbne for nødhjælp. Og det er mig fuldstændig uforståeligt, at man ikke i dag synes, at vi selvfølgelig skal vedtage en tekst, der også indeholder det ord. Alt andet er vi jo enige om. Det skal vi bare klø på med, selvfølgelig, naturligvis, men der skal også være det, hvor vi siger til diktaturet i Burma, at det får konsekvenser, hvis de ikke ændrer kurs.

Kl. 13:38

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:38

Jeppe Kofod (S):

Jeg må sige til hr. Frank Aaen, at jeg desværre tror, at hvis vi havde sagt sådan til generalerne, kunne det måske være, at det havde taget endnu

længere tid, før FN og ASEAN-landene havde fået adgang til at hjælpe den nødlidende befolkning i de ramte områder. Og det ville jo være tragisk, hvis 2,4 millioner burmesere blev taget som gidsler i et politisk spil på nuværende tidspunkt. Det ønsker jeg ikke. Vi har én fornem opgave nu, og det er at hjælpe de mennesker, der er ramt af den her cyklon. Men jeg er fuldstændig enig med hr. Frank Aaen i, at vi på længere sigt bør stramme sanktionsregimet, og vi bør tage hykleriet fra Frankrigs side op, når man på den ene side siger, at man er parat til at bruge alle midler, og på den anden side har et fransk olieselskab med store interesser i landet, der leverer milliarder til juntaen.

Så jeg er enig med hr. Frank Aaen. Jeg tror bare, at vi skal tage hver ting til sin tid netop for at hjælpe civilbefolkningen, den ramte befolkning, mest muligt.

Kl. 13:39

Formanden:

Tak til hr. Jeppe Kofod. Der er ikke flere korte bemærkninger. Næste ordfører er fru Tina Petersen.

Kl. 13:39

(Ordfører)

Tina Petersen (DF):

Jeg vil sige det sådan, at jeg bed mærke i, at ministeren for udviklingsbistand grundigt gennemgik de ting, der var sket og vil ske, mens udenrigsministeren gennemgik den politiske del af det. Nu blev Kina og Rusland nævnt, og der bliver jeg nødt til at sige, at Dansk Folkeparti jo har opfordret udenrigsministeren til at sørge for, at Danmark i FN lægger maksimalt pres på Kina. Der er jo ingen tvivl om, at vi alle sammen ved, at det kinesiske styre ikke har taget bladet fra munden og lagt et pres på Burma. Og hvorfor har kineserne ikke det?

I den her aktuelle situation er det ikke for meget forlangt at lægge pres på kineserne, så de kan påvirke de burmesiske generaler, men vi frygter desværre, at Kina har et yderst afslappet forhold til, hvordan de skal reagere på menneskeliv og menneskerettigheder uden for deres egen landegrænse.

Det kinesiske styre mener selvsagt ikke – og med rette – at det har noget at lade det burmesiske styre høre, hvad angår overtrædelser af menneskerettigheder, brug af tortur osv. Vi har mange gange prøvet at gøre opmærksom på, at Kina måske burde presses lidt mere til at gå ind i sagen om Burma.

Men før jeg når tilbage til den her situationsrapport, der er forelagt, fra den 16. maj 2008, som meget nøje beskriver den katastrofe af ubeskriveligt, umenneskeligt format, vil jeg sige, at vi med forslaget til vedtagelse forhåbentlig ikke kun skal bestræbe os på, men også sikre, at vi får nødhjælpen frem til de katastroferamte mennesker i Burma.

Vi skal bestræbe os på at blive bedre til at lægge pres på lande, hvis styrer tager deres befolkning som gidsler. I situationer som den her i Burma vil jeg sige, at gør vi intet, kan det ske igen, at nødhjælpsarbejdere og organisationer ikke kan rejse frit ind i katastroferamte områder med den nødhjælp, som vi alle ved er så nødvendig. Det, der foregår, er i sig selv en katastrofe og helt uacceptabelt. Som rapporten beskriver, er der flere millioner mennesker, som har brug for akut nødhjælp. Danmark og danske organisationer yder allerede deres bidrag ved at sørge for rent drikkevand, sanitetsforhold, presseninger, tæpper, myggenet og meget mere. Men vi ved også, at styret i Burma er meget tilbageholdende med at tillade indrejse for nationale organisationer og andre.

Derfor støtter Dansk Folkeparti fuldt ud det forslag til vedtagelse, som nu foreligger, og som drejer sig om at støtte de initiativer, som vil sikre den frie humanitære adgang til Burma og bidrage til FN's, Røde Kors', ngo'ernes og nabolandes bestræbelser på at hjælpe det burmesiske folk.

Kl. 13:42

Formanden:

Tak til fru Tina Petersen. Der er ikke ønske om korte bemærkninger. Næste ordfører er hr. Steen Gade.

Kl. 13:43

(Ordfører)

Steen Gade (SF):

Som andre har sagt, er katastrofen meget stor, og den er blevet forstærket af det militære diktatur, der helt uacceptabelt har stillet sig hindrende i vejen for den nødvendige nødhjælp. Som andre har sagt det, er vi oppe på en vurdering af, at 2,4 millioner mennesker har behov for nødhjælpen og over halvdelen af dem akut.

Jeg synes, det er vigtigt at understrege, at det først fornødne i en sådan situation er at sikre fri adgang for massiv og tilstrækkelig humanitær hjælp – det er mad, det er medicin, det er rent drikkevand – og bruge de kanaler, som findes internationalt, og som har chancer for for alvor at slå igennem. Det er FN's Verdensfødevareprogram, det er Røde Kors m.fl. Der skal vi så som

Danmark og som EU bidrage maksimalt med nødhjælp og økonomisk bistand til nødhjælp på alle niveauer. Jeg har sagt i en kommentar til hr. Karsten Lauritzen, at jeg synes, vi skal behandle den her katastrofe med lige så stor alvor, som vi behandlede tsunamien, og derfor skal vi altså også være villige til at bevilge lige så store beløb som dengang. Jeg vil også spørge udviklingsministeren, om hun er villig til at tænke i de baner, når hun nu rejser til Rangoon på søndag – og ros til udviklingsministeren, fordi hun selv tager derved, for det viser noget om engagementet, og det er jeg rigtig, rigtig glad for.

Men vi må op på et niveau, der er alvorligt og kan sammenlignes med den indsats, vi gjorde ved tsunamien. Så skal vi presse regimet. Noget af presset har jo hjulpet. Jeg er fuldstændig enig i det, udenrigsministeren sagde i sin redegørelse. Presset er politisk, men presset har jo for enden massive sanktioner rettet direkte mod generalerne og deres egne personlige og økonomiske interesser. Men lige nu er det jo ikke det, der står i fokus. Det er jo en Burmadiskussion, og den har vi jo haft også i Udenrigsudvalget, mens jeg var formand i sidste valgperiode, vi har haft høringer, vi har haft EU-indsatser, og Danmark har faktisk kæmpet for, at også olie blev omfattet, som hr. Frank Aaen sagde. Så vi er jo enige i det her Folketing om, at olien også skulle være omfattet af sanktionerne.

Lige nu er det bare en anden dagsorden, der er, og derfor synes jeg, det er vigtigt at understrege det, der siges i det her forslag til vedtagelse, nemlig at det er en humanitær katastrofe, og at det er det, der må stå i fokus for de beslutninger og den vejledning, vi lægger til regeringen i det forslag til vedtagelse, vi har i dag.

Det er opmuntrende, at der er donorkonferencen på søndag, og det er opmuntrende, at Ban Ki-moon kommer til Rangoon, og det er opmuntrende, at Verdensfødevareprogrammet nu ser ud til at være rimeligt inde, men der skal meget mere til, og vi må bruge alle de kanaler, der måtte findes, ASEAN, Røde Kors osv., det er det, der må stå i fokus for vores indsats.

Så vil jeg sige, at jeg havde en lille ordveksling med hr. Karsten Lauritzen fra Venstre om også at fokusere på at hjælpe oppositionen – sådan kan jeg vel oversætte det. I den nuværende situation mener jeg faktisk, at det er relevant og vigtigt, og at vores bistand – som ikke er særlig udbygget med oppositionskræfter på begge sider af grænsen – faktisk bør udbygges, samtidig med at vi giver den her massive nødhjælp.

Så nævnte udenrigsministeren temaet om FN-forpligtelsen til at beskytte sin egen befolkning. Jeg vil spørge udenrigsministeren, om ikke det var tiden til at gå ind i en diskussion – også på FN-plan – om at få en definitionsmulighed i forbindelse med nødhjælp i den slags situationer, naturkatastrofer osv. FN, Røde Kors og nogle andre klare internationale organisationer kunne have ret til at gå ind, så der ikke blev den lidt bredere diskussion om det begreb, og så vi fik en klar definition, så det ikke længere i fremtiden var muligt at komme i den situation, at et land som Burma med dets militærjunta kunne nægte nødhjælpen at komme frem, når situationen er sådan her. Det er jo et længere træk, det er ikke noget, vi kan løse i dag, men det var vigtigt at få sat det på dagsordenen og at få lidt mere styr på en verden, der ellers ikke er alt for meget styr på.

Kl. 13:48

Formanden:

Tak til hr. Steen Gade. Der er ikke ønsker om korte bemærkninger. Næste ordfører er hr. Lars Barfoed.

Kl. 13:48

(Ordfører)

Lars Barfoed (KF):

Det har været fortvivlende i de seneste uger at se, hvordan cyklonens hærgen har betydet, at hundredtusinde mennesker i Burma lider nød. At være vidne til i medierne at se de mennesker lide, mange er døde, folk er uden hus og hjem, folk får ikke mad, folk bliver syge, vel vidende at hjælpen er så tæt på, som den er, men ikke kan nå frem, fordi generalerne modsætter sig hjælp til deres eget folk; det er fortvivlende, det er frustrerende, og det er jo egentlig fuldstændig grotesk, at det kan ske, og at vi så står så magtesløse, som vi gør, i det internationale samfund.

Danmark har været hurtigt klar med hjælp, vi har været effektive, vi har sat massivt ind, så godt det har kunnet lade sig gøre. Vi har været blandt dem, der har bidraget mest indtil nu til at hjælpe burmeserne, i det omfang det overhovedet har været muligt. Det er vi i Det Konservative Folkeparti godt tilfredse med.

Bestræbelserne på at få massiv og hurtig hjælp frem skal selvfølgelig fortsætte, og heldigvis lader det jo til, at presset på de burmesiske generaler nu begynder at bære frugt, så man så småt er ved at lukke op, ikke bare for at forsyninger kan komme frem, men også for at internationale nødhjælpsarbejdere kan komme frem til de ramte områder. Det er jo så godt, at det en-

delig sker, men alt for sent selvfølgelig. Der skal ikke være tvivl om, at hvis generalerne så alligevel stiller nye hindringer i vejen, så må vi overveje også sanktionsredskaber i den forbindelse.

Her og nu gælder det om at få hjælpen frem så hurtigt og effektivt som muligt til de mennesker, der har brug for den. Det er det kortsigtede mål, og det skal vi sætte alt ind på her og nu. Så kommer der naturligvis en tid for burmeserne selv først og fremmest, hvor de skal genoprette deres landbrugsproduktion. Det er jo store landbrugsområder, der er ramt, det er risproduktion, det er svine- og fjerkræproduktion, der er ramt, og det er klart, at det også har ramt skoler, sundhedsklinikker og andre vitale dele af landet. Det er jo burmeserne selv, der skal rette op på det.

Vores langsigtede mål må naturligvis være at få fjernet de burmesiske generaler fra magten, få fjernet diktaturet og genindført demokrati i Burma. Der kan man så stille det spørgsmål, om den situation, der er opstået, så fortvivlende den end er, men hvor de jo har brug for at få genoprettet deres landbrugsproduktion, skoler, sundhedsklinikker osv., kan udnyttes af det internationale samfund – fordi de vil have behov for hjælp udefra, hvis det skal ske hurtigt – til at få lagt pres på styret til at genindføre demokratiet, for det må som sagt være målet på længere sigt.

Også der er det glædeligt, at den danske regering har været først fremme, længst fremme igennem årene for at lægge pres på generalerne for at få fjernet diktaturet og bl.a. har foreslået nye og flere sanktioner. Det har der så ikke været international opbakning til, men i Det Konservative Folkeparti er vi glade for, at den danske regering har været blandt dem, der er gået forrest i bestræbelserne på at få demokrati i Burma.

Vi er fra konservativ side som sagt tilfredse med regeringens indsats, og vi opfordrer til, at den fortsætter, og vi opfordrer til, at man i det internationale samfund ser på, om ikke man kan udnytte den situation, der nu er opstået, til at få skabt en helt ny situation omkring Burma, så vi kan få genindført demokratiet.

Kl. 13:52

Formanden:

Ja tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Steen Gade.

Kl. 13:52

Steen Gade (SF):

Jeg vil spørge hr. Lars Barfoed om Det Konservative Folkepartis tanker om, hvor villige vi skal være til at give bistand til nødhjælp og til genop-

bygning. Jeg vil spørge hr. Lars Barfoed, om det også for ham er sådan, at den her situation kan sammenlignes med tsunamien. Hvis det er det, vil det så ikke være en rimelig måde at tænke på, at vi så skal give et beløb af samme størrelsesorden, af samme omfang? Det havde jo et ganske massivt omfang, når vi lægger alt det sammen, der blev givet i den periode.

Kl. 13:53

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 13:53

Lars Barfoed (KF):

Den danske regering, Danmark har vel været det land, som har bidraget mest indtil nu for at få hjælp frem og med hjælp til de nødlidende mennesker i de ramte områder. Det viser, at den danske vilje er stor.

Lad os nu se, hvor meget mere hjælp der er brug for. Foreløbig har det jo egentlig ikke været sådan, at der har været behov for at få flere forsyninger og nødhjælpsarbejdere frem til Burma. Problemet har været at få dem fra lufthavnen, havde jeg nær sagt, og fra havnene ud til de ramte områder. Det har været den logistik, der har været problemet, fordi man har forhindret nødhjælpsarbejderne og hjælpen i at nå frem.

Lad os nu se. Hvis der er behov for at fremsende flere forsyninger, mere hjælp, skal vi naturligvis være positive over for det, men det er jo meget vanskeligt at vurdere lige i øjeblikket.

Kl. 13:54

Formanden:
Hr. Steen Gade.

Kl. 13:54

Steen Gade (SF):

Det forstår jeg faktisk ikke. At det er vanskeligt at vurdere, hvor stort det er, og hvad vi bliver bedt om, forstår jeg godt, men det er jo ikke vanskeligt at forestille sig, hvor stort behovet er. Det er jo heller ikke vanskeligt at se, at det bliver en kamp at få de penge, fordi det ikke er lige så let at få pengene i den rige del af verden, når der ikke er danske turister, svenske turister og hollandske turister, der er kommet til skade her.

Så hvis vi nu går ud fra, at vi får åbnet op, at vi får viden, at vi får mulighed for at få nødhjælpen frem, er jeg bare interesseret i, at De Konservative vil være med til at opfordre udviklingsministeren, når hun nu skal til donorkonference, til at vise den generøsitet, som kan sammenlignes med den generøsitet, Danmark viste under tsunamien.

Kl. 13:55

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 13:55

Lars Barfoed (KF):

Det tror jeg slet ikke at vi behøver at opfordre udviklingsministeren til. Udviklingsministeren og regeringen har jo netop vist vilje til at gøre alt, hvad der skal gøres. Vi er det land, der har ydet mest indtil nu.

Nu tager ministeren så til donorkonference, og den konference skal jo bl.a. bidrage til at kortlægge behovet for hjælp – hvor meget hjælp der er behov for, og hvilken form for hjælp der er behov for. Vi er i Det Konservative Folkeparti naturligvis meget villige til, at vi fra dansk side yder mere, i det omfang der viser sig behov for det. Så kan det vist ikke siges tydeligere.

Kl. 13:56

Formanden:

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til hr. Lars Barfoed. Næste ordfører er hr. Morten Helveg Petersen.

Kl. 13:56

(Ordfører)

Morten Helveg Petersen (RV):

Det Radikale Venstre er forfærdet over den humanitære katastrofe, som vi ser i Burma, og forfærdet over juntaens systematiske undertrykkelse af egen befolkning. Vi er glade for, at vi i Folketinget i dag kan vedtage, at vi finder det helt uacceptabelt, at der lægges hindringer i vejen for nødhjælp til ofrene for cyklonen i Burma. Det er vigtigt, at vi slår det fast med syvtommer søm i Folketinget i dag i forbindelse med den hasteforespørgsel, vi har her.

Det er blevet sagt tidligere, 2,4 millioner mennesker har brug for helt akut nødhjælp. Op imod 100.000 mennesker frygtes omkommet, og der er akut risiko for epidemier, for udbrud af epidemier. Der vil være konsekvenser på kort sigt og også på lang sigt i forhold til de økonomiske sektorer i Burma, i forhold til landbrug, i forhold til uddannelse, i forhold til sundhedssektoren. I det hele taget er det en fuldblods humanitær katastrofe, som vi ser udspille sig i øjeblikket.

Af samme grund er vi også fra Det Radikale Venstres side indstillet på at kigge på, om der er behov for yderligere midler. Vi synes i øvrigt, at vi ved lejlighed i Folketinget bør diskutere behovet for en egentlig FN-katastrofefond. Vi har inden for de sidste par uger diskuteret den globale fødevarekrise – en helt akut problemstilling,

hvor der også er brug for midler. Der har været draget paralleller til tsunamien i forhold til behovet for økonomiske midler. Det er igen et eksempel på en humanitær katastrofe, som der kunne være brug for at FN som institution, som system, havde en egentlig fond til at kunne bevilge midler til. Men det må vi tage ved en anden lejlighed, vi finder blot, at der er grund til at henlede opmærksomheden også på denne type forhold.

Det, vi ser i al sin kynisme og perversion, er vel et regime, en junta, som er totalt bedøvende ligeglad med egen befolkning. Det nye er, at der så nu er international opmærksomhed om det, i forbindelse med at der er en katastrofe, som vi ser udspille sig for øjnene af os. Men hverdagen i Burma har vel været sådan i mange år – i alt for mange år, desværre – at juntaen helt systematisk har undertrykt sin egen befolkning.

Vi skal fra dansk side bidrage til at lægge et maksimalt pres på juntaen, for at den humanitære nødhjælp kan komme ind, og ad den vej forhåbentlig også bidrage til, at der på lidt længere sigt kan foretages egentlige reformer i Burma. Der skal lægges pres gennem FN. ASEAN skal ind og have en om muligt endnu større rolle. Kina og Indien skulle gerne som de stormagter, de er, herunder med deres ambitioner om at blive politiske stormagter, også vedkende sig et endnu større ansvar for håndteringen og løsnin-gen af den her forfærdelige situation.

Endelig skal jeg sige, at vi fra Det Radikale Venstres side også er indstillede på og interesserede i, om man kan udvikle instrumenter, der kan hjælpe den politiske opposition, der måtte være i Burma, i kampen for et mere rimeligt og retfærdigt styre.

Vi er medforslagsstillere af det forslag til vedtagelse, der ligger på bordet, og finder det på sin plads og i sin gode orden, at Folketinget i dag udtrykker, at det er helt uacceptabelt, at der lægges hindringer i vejen for nødhjælp til ofrene for cyklonen i Burma.

Kl. 13:59

Formanden:

Tak til hr. Morten Helveg Petersen. Der er ikke ønsker om korte bemærkninger, og den næste ordfører bliver hr. Jørgen Poulsen.

Kl. 14:00

(Ordfører)

Jørgen Poulsen (NY):

Jeg vil gerne sige tak for redegørelsen både til udenrigsministeren og til bistandsministeren. Jeg synes faktisk, der er grund til at rose regerin-

gen for den parathed, som man har vist til at ville handle, både når det gælder selve hjælpeindsatsen, og også når det gælder det politiske pres i den her situation.

Jeg synes faktisk, at den danske holdning i den her sag har været ganske afbalanceret. Man måtte så for min skyld da gerne være lidt mere rundhåndet, men det kan man jo nå endnu. Når jeg siger afbalanceret, mener jeg, at det har været en passende blanding af det politiske pres på den ene side og så bestræbelserne på at få hjælpen frem på den anden side. Personligt har jeg været glad for, at regeringen ikke sådan helt vildt har deltaget i det kor, som stort set ville erklære Burma krig for at kunne få nødhjælpen frem. Vi kan jo godt være enige om, at vi her har et styre, som måske er noget af det værste, der findes, og at det sikkert også i den her situation har taget befolkningen og ofrene som gidsler. Men på den anden side synes jeg jo også, når man har så mange mennesker, som er i så stor nød, at man skal være varsom med selv at gå ind og tage dem som gidsler, fordi man gerne vil af med et militært styre, hvilket vi jo gerne vil.

Jeg synes, det er vigtigt, at vi i en sådan situation sætter ofrene i centrum, at det er dem, det drejer sig om, og så længe ofrene befinder sig i en katastrofesituation, er det nok vigtigt, at vi gør og siger det, som kommer ofrene til gode, så vi er i stand til at hjælpe dem. Det er jo desværre i den slags situationer, at man må være rede til at samarbejde selv med de værste slamberter for at kunne få hjælpen frem til ofrene.

Så synes jeg – ligesom også hr. Steen Gade var inde på – at det da ville være godt, hvis den debat her i Folketingssalen i dag også kunne være afsæt for en, skal vi sige mere fremadrettet debat om, hvilken rolle Danmark kunne spille for at få det internationale samfund til at fremkomme med bindende regler for, hvordan vi i naturkatastrofer, i den slags katastrofer, med en lex Burma kan have holdet parat og have fri adgang til at hjælpe mennesker i nød, uanset hvor de befinder sig og under hvilke omstændigheder og regeringer de måtte befinde sig.

Jeg synes, det ville være godt, hvis vi kunne tage hul på den debat, og det kræver jo – det ved vi jo godt er tilfældet, når det er det internationale samfund – et utrolig langt tilløb. Men det, jeg forestiller mig, er jo, at man også får en koordineret indsats. Vi må jo ikke glemme, at vi også her stod i en situation, hvor der måske var 500 hjælpeorganisationer, der ville ind med hvad som helst, og der skal jo en koordineret indsats

til. Det er det, jeg godt ville at man på længere sigt kunne tage lidt hul på.

Så vil jeg egentlig ikke andet end bare ønske bistandsministeren en god rejse til Rangoon. Jeg vil da gerne give ministeren det råd at tage pungen med og måske også det råd at lægge mærke til, hvor mange der har pungen med. Der er mange, som gerne skriver sig op, men jeg vil da anbefale ministeren at se efter, at der ikke kun er tom luft i de andres løfter.

Kl. 14:05

Formanden:

Tak til hr. Jørgen Poulsen. Der er ikke ønsker om korte bemærkninger. Så er det ministrene. Den første minister, der har bedt om ordet, er ministeren for udviklingsbistand.

Kl. 14:05

Ministeren for udviklingsbistand (Ulla Tørnæs):

Jeg vil gerne starte med at takke Folketinget for debatten her. Jeg synes, det har været en rigtig god debat. Ikke mindst vil jeg selvfølgelig også gerne takke Folketinget for den brede anerkendelse af regeringens indsats, når det drejer sig om det, vi indtil videre har bidraget med i forhold til katastrofen i Burma.

Der er lige et par ting, som jeg gerne vil vende her ved afslutningen. Det første er bemærkningerne om mødet på søndag. Det er meget vigtigt for mig at fastslå, at mødet på søndag er et FN-ASEAN-møde. Det er ikke generalernes møde, hvis jeg må tillade mig at udtrykke det på den måde, for var det det, havde jeg ikke planer om at deltage. Nej, det er et møde, som understreger, at det selvfølgelig er FN, der her understøttet af ASEAN-landene har taget initiativ til at gennemføre en donorkonference.

Jeg tager ikke til Burma for at diskutere den langsigtede genopbygning. Det, der fra dansk side er pointen med deltagelsen, er at fortsætte og opretholde det pres på de burmesiske generaler, som vi netop har brugt en time på at diskutere her i Folketinget. Så det handler om fortsat at opretholde presset på generalerne med henblik på at tillade den humanitære bistands adgang til de nødstedte i Burma.

Så lige et par ord om det danske bidrag. Som sagt har vi bidraget med 40 mio. kr. indtil videre. Det betyder, at Danmark ligger i den absolutte top, selv når vi måler i absolutte tal, altså ikke kun når vi måler pr. indbygger. Vi ligger rigtig, rigtig flot. Så synes jeg også, jeg gerne vil benytte lejligheden til at gentage det, som Venstres ordfører, hr. Karsten Lauritzen, nævnte: at det

sådan set ikke er penge, der er problemet her og nu. Det, der er den helt store udfordring, og det, der er problemet her og nu, er adgangen til Burma. Det er som sagt også derfor, vi tager til Rangoon og deltager i FN-ASEAN-mødet.

Må jeg så sige med henblik på det videre forløb, at vi jo ikke kender behovene, al den stund vi ikke har haft mulighed for at komme ud i deltaget, FN har ikke haft mulighed for at have de såkaldte assessment teams rundt i de nødstedte områder, så vi aner ikke, hvad behovene er, og før vi har klarhed over, hvad behovene er også for den langsigtede bistand, synes jeg, det er komplet håbløst og illusorisk at bruge Folketingets tid på at diskutere, om vi nu skal ligge i slipstrømmen af, hvad der var det danske bidrag til tsunamien, eller det skal være i en anden størrelsesorden. Jeg synes, vi skal afvente, til vi kender behovene, og så kan vi tage det derfra.

Må jeg så ikke bare sådan lige for en ordens skyld nævne det her med FN's katastrofefond. Det var hr. Morten Helveg Petersen, som var inde på behovet for oprettelse af en sådan fond. Den findes jo i og for sig allerede i form af CERF'en, som blev etableret for et par år siden, i øvrigt med dansk opbakning, og vi bidrager også med et meget fint – synes jeg i hvert fald – bidrag til CERF'en.

Så har flere også været inde på det her med den langsigtede støtte, når det drejer sig om støtte til de demokratiske kræfter og oppositionen i Burma. Jeg vil bare sige, at vi jo igennem mange år har støttet oppositionen i Burma, og vi har også støttet eksilburmesere, og det vil vi selvfølgelig fortsætte med. Vi har givet en 2-årig bevilling, sådan at vi samlet set kommer op på 50 mio. kr. i bidrag til forskellige initiativer i og uden for Burma. Det er fordelt mellem en humanitær indsats og så en indsats, der er målrettet menneskerettighedsprojekter. Jeg er bestemt parat til at se på, hvordan vi kan videreføre de initiativer, som vi altså har afsat en 2-årig bevilling til. Det synes jeg da vi skal benytte lejligheden til at se nærmere på.

Kl. 14:09

Formanden:

Der er en kort bemærkning til ministeren fra hr. Steen Gade.

Kl. 14:09

Steen Gade (SF):

Jeg vil sige tak for tilsagnet om at kigge på, hvordan vi i den nuværende situation kan støtte oppositionen, og et område, som vel er oplagt,

er hele informationssiden, som jo også er noget af det, vi i forvejen arbejder med.

Mit spørgsmål til ministeren går lidt på det der med pengene. Jeg står jo ikke og beder om, at ministeren skal sige 100 mio. kr. eller 70 mio. kr. eller sådan noget på nuværende tidspunkt. Jeg står her sådan set bare for at bede ministeren sige nogle lidt andre ord end det der med, at så kan vi tage det derfra. Det var et citat fra ministerens svar, og det var nok, fordi ministeren var lidt irriteret. Hun kom til at sige, at så kan vi tage det derfra. Jeg håber, det betyder – vil jeg sige til ministeren – at vi er villige til at give noget mere hjælp. Jeg håber, at det er det, det betyder. Det er egentlig bare det, jeg gerne vil have ministeren til at sige, og at det ikke skal ende i en eller anden diskussion i ministeriet om, at den pulje, vi i år har sat af til det, er man bange for bliver tømt for tidligt og den slags ting.

Kl. 14:10

Formanden:
Ministeren.

Kl. 14:10

Ministeren for udviklingsbistand (Ulla Tørnæs):

Som jeg kom til at give udtryk for på en måske ikke så pæn måde i hr. Steen Gades opfattelse, mener jeg faktisk, at det er en anelse præmaturligt at begynde at drøfte kroner og øre-beløb for en eventuel kommende dansk indsats. Hvad der derimod ikke er spor præmaturligt, er det, som hr. Jørgen Poulsen ganske rigtigt pegede på, nemlig at det selvfølgelig er vigtigt at understrege, når vi deltager i internationale donorkonferencer, og i det hele taget når vi deltager i internationale fora, at andre lande har en forpligtelse til at komme op på minimum de 0,7 pct., som er FN's gamle målsætning for de rige landes bidrag til verdens fattige.

Så jo, jeg vil, når jeg forhåbentlig er i Rangoon – jeg skal skynde mig at sige, at jeg forventer at deltage i mødet; vi kender ikke endnu det endelige setup – bestemt nøje følge, at det ikke blot er varm luft, der meldes ud fra andre donorerers side, men at der også er kolde kontanter bag de meldinger, som kommer.

Kl. 14:11

Formanden:
Hr. Steen Gade.

Kl. 14:11

Steen Gade (SF):

Jeg synes, at det, ministeren sagde nu, var lidt bedre. Men det er en misforståelse, at jeg taler om kroner og øre i den forstand. Jeg taler sådan

set bare om et tilsagn om det, vi alle sammen godt ved, og som ministeren jo også ved, nemlig at det her, hvis det lykkes med at få åbnet, og hvis vi får nødhjælpen frem, er et kæmpestort, mellemlangt projekt, som kommer til at koste mange penge, og hvor vi må risikere, at verdenssamfundet ikke er lige så villige til at give som ved tsunamien. Der synes jeg bare, at ministeren dog må sige i dag, at når ministeren tager derud, er det for at presse de andre, men også fordi vi er villige til at give mere.

Kl. 14:12

Formanden:
Ministeren.

Kl. 14:12

Ministeren for udviklingsbistand (Ulla Tørnæs):

Jeg vil bare sige, at jeg synes, at det er vanskeligt sådan lige uden videre at sammenligne indsatsen efter tsunamien med den indsats, som der åbenlyst vil være, når vi har afsluttet selve nødhjælpsfasen. Der er bl.a. en meget konkret ting, som jeg gerne vil benytte lejligheden til lige at understrege her, og det er, at vi jo ikke kan gå ind med en massiv genopbygningsindsats, hvis ikke der er nogen, vi kan samarbejde med. Altså, hvis generalerne ikke samarbejder omkring nødhjælp, har jeg vanskeligt ved at se, hvad det er for et setup, vi så skal agere i, når vi kommer til selve genopbygningsfasen. Så alle de ting skal vi selvfølgelig have afklaret, før vi overhovedet kan tage stilling til, hvordan og hvorledes vi har mulighed for at bidrage til en kommende genopbygning i Burma.

Kl. 14:13

Formanden:

Tak til udviklingsministeren. Nu er det sådan, at ministeren for udviklingsbistand brugte den samlede taletid, der var afsat til de to ministre, men i betragtning af alvoren bag forespørgslen og rimeligheden af den, får udenrigsministeren den samme taletid nu, nemlig også 5 minutter, til sit indlæg. Værsgo.

Kl. 14:13

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg takker meget for fairness. For der har jo været en diskussion om nogle ting, som jeg godt vil komme lidt ind på. Det er sanktionerne. Min indstilling har været den, at det i denne omgang drejer sig om – præcis som hr. Jørgen Poulsen sagde – at få nødhjælpen frem. Så da Frankrig startede med snakken om, at vi skulle sende militæret ind sammen med nødhjælpen, var det, jeg spurgte: Hvad med at starte med sanktioner-

ne? For at true med militær ville betyde det samme, som at man lukkede Burma, og det ville betyde, at tusinder af mennesker ville dø, fordi Burma ikke turde lukke nødhjælpsarbejdere ind med militær, som de frygtede ikke ville tage ud igen.

Det er jo altså også derfor – det er til hr. Steen Gade – at vi har vanskelighederne med at få udvidet det her responsibility to protect til også at omfatte naturkatastrofer, for så tror eller frygter mange ulande – også Indien og Kina og Rusland i øvrigt – at omverdenen går ind med militær, og at omverdenen så ikke går igen, efter at katastrofen er overstået.

Men jeg er helt enig i, at den her situation understreger, at vi skal se på begrebet i FN-sammenhæng senere, men lige nu synes jeg ikke, at det var særlig hjælpsomt. Det er jo også, hvad John Holmes har givet udtryk for, altså ham, der står for FN's humanitære arbejde: Jeg er ikke helt sikker på, at en invadering af Myanmar ville være særlig klogt lige netop nu, sagde han med sin underspilning.

Men så vil jeg også føje til, at det, jeg så truede med i stedet for, fordi det der med at true med militærindgreb nu er at lukke Burma, var sanktioner. Man kan sige til generalerne, at hvis ikke de åbner, kommer det altså til at koste dem selv penge. Det er den, jeg har brugt. Og den kan jeg altså også se har virket. I International Herald Tribune fra den 20. maj siger Singapores udenrigsminister – det er jo ham, der har stået i spidsen for ASEAN-landene nu og har kunnet lave det gennembrud, de har lavet – at regimet har bøjet sig for et internationalt pres og ladet hjælp komme ind. Så der er ikke tvivl om, at det internationale pres er det, der har hjulpet til at få hjælp til at komme ind. Det er ASEAN altså også overbevist om.

I den forbindelse skal jeg sige til fru Tina Petersen, at vi jo også har lagt pres på Indien og på Kina. Og der vil jeg godt sige, at Kina garanteret også har lagt pres på Burma. De 50 første læger, der kom ind, var faktisk kinesiske læger, og så er der også kommet 50 indiske læger ind. Så kan man sige, at det er for lidt, men det er jo også et spørgsmål om, hvor mange man kan få lov til at komme ind med. Så Kina har garanteret hjulpet, men har jo ikke hjulpet højlydt.

ASEAN-landene har været dem, der skulle trække læsset, og det er så, fordi regimet er mindre bange for, at ASEAN-landene skulle finde på at blive, end de er bange for, at vi andre skulle finde på at blive. Der er jeg så også enig i de

betragtninger, der er kommet også fra hr. Jørgen Poulsen og hr. Lauritzen, om, at vi jo skal være klar til at støtte og hjælpe demokratiet i fremtiden. Derfor er det, og det vil jeg sige til hr. Frank Aaen og til hr. Lauritzen, sådan, at vores politik er, som jeg også har foreslået flere gange i EU, at oliesektoren skal omfattes, for det er der, de virkelige kan mærke det. Vi har jo fået andre ting igennem via dansk pres. Oliesektoren skal omfattes. Så vil jeg også understrege, at den danske politik altså ikke er at straffe befolkningen, det er at støtte befolkningen, og det vil sige støtte humanitært, støtte med uddannelsesbevillinger, give støtte til landbruget, således at den almindelige befolkning kan rejse sig i Burma.

Våbnet er altså dobbelt herefter. Det ene er mod generalerne – det er sanktioner – og det andet er hjælp til befolkningen, og det er i forhold til landbrug, befolkning, og det er langsigtet. Jeg tror, at vi skal fastholde den kurs. Men så synes jeg også, at vi lige skal være opmærksomme på, som flere ordførere har sagt, at det lige nu først og fremmest er nødhjælp, og vi skal ikke true med noget, som kommer til at betyde, at nødhjælpen bliver standset eller forhindret adgang. Så må vi tage det politiske bagefter.

Men jeg takker for den meget, meget brede opbakning til den danske regerings indsats og til, at vi i Danmark skal gøre alt, hvad vi kan, for den nødlidende burmesiske befolkning. Den er ramt nok – først af et elendigt styre, derefter et forfærdeligt vejr, og så en elendig håndtering af det forfærdelige vejr. Jeg takker for opbakningen.

Kl. 14:17

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Steen Gade.

Kl. 14:17

Steen Gade (SF):

Jeg er helt enig i det, som udenrigsministeren har sagt, også om, hvor sanktionerne hører hjemme i det her billede, og hvad der er nødvendigt lige nu.

Det, jeg ville spørge om, var vedrørende det positive svar, ministeren gav om at gå i gang med at se på det der FN-begreb om ansvar for at beskytte befolkningerne, og ministerens påpegnings af, hvorfor det er vanskeligt at komme videre med det. Jeg ville spørge, om det var noget, ministeren og ministeriet ville prøve at arbejde lidt med, altså hvordan man kunne få defineret, som hr. Jørgen Poulsen var inde på, at det ikke er noget, som gælder for alle aktører, men noget, som gælder for bestemte aktører. Det er en ret til

at komme ind med nødhjælp, som gælder i så præcist definerede situationer som muligt, så man i FN's Sikkerhedsråd har svært ved, kan man sige, at gemme sig som Kina og andre, der måske kunne have lyst til det i den slags situationer.

Kl. 14:18

Formanden:
Ministeren.

Kl. 14:18

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Præcis det drøftede jeg i onsdags, var det vel, i New York med dem i FN, der er ansvarlige for ansvarligheden for at beskytte, og det er da helt givet, at vi belært af det her også skal se på det. Man kunne jo godt forestille sig, at vi udviklede et internationalt beredskab, som hr. Jørgen Poulsen var inde på, svarende til det, som vi efter tsunamien har lavet i EU-sammenhæng og i nordisk sammenhæng, så vi med det samme ved, hvad der skal trækkes på. Vi melder ind med beredskab: Vi kan levere det, vi kan levere det, vi kan levere det, og så kan FN sige: Det her er af et sådant omfang, at der skal gribes ind med det samme. Så kommer vi ikke i en situation, hvor alle tilmelder det samme, men man ved præcist, hvad man kan trække hvorfra.

Hvis man skulle udvide begrebet – og det vil jeg bestemt synes kunne være rimeligt, men vi skal bare være klar over, at mange vil være bange for det – skal vi arbejde med det, og der vil jeg godt bare lige sige, som Ed Lock siger, og jeg kan citere ham fra Le Monde, at det, vi prøver på med det begreb, er nu at få landene til at få tillid til begrebet, altså ikke at blive bange for, om man kommer ind og vælter regimet i ly af nødhjælp. Det, vi prøver, er at skabe tillid til begrebet, vi prøver ikke at få overskrifter, siger han. Det er der så nogle andre udenrigsministre der er faldet for, nemlig at få overskrifter.

Der er jeg enig med Lock, og jeg er også enig i, at vi nu må se på, om vi i FN kan lave det her modulsystem, som vi har prøvet at opbygge i EU, og om vi kan få nogle definitioner, som gør det lidt mere trygt også ved naturkatastroferne.

Kl. 14:20

Formanden:

Der er et yderligere ønske om en kort bemærkning fra hr. Jørgen Poulsen – nej, det er der ikke, han er meget tilfreds med svaret fra udenrigsministeren, og det er vi alle sammen. Tak til ministeren. Så er det hr. Frank Aaen.

Kl. 14:20

(Ordfører for forespørgerne)

Frank Aaen (EL):

Jeg vil også sige tak for debatten og den brede tilslutning, der er til, at der skal mere hjælp og mere pres på. Jeg synes også, at man kunne høre, at der er villighed til at komme med flere penge, hvis det er nødvendigt, og det må man regne med at det bliver.

Jeg er også enig i den debat, der har været om, at man skal passe på med, at når det er hvide, der udsættes for en katastrofe, er vi meget large, men når det ikke er hvide, går det lidt langsommere. Sådant ser det desværre alt for ofte ud, og det tror jeg man skal være opmærksom på.

Så er jeg kommet i den ejendommelige situation, at i den debat, vi har haft om sanktioner, er den i Folketingssalen, jeg er mest enig med, udenrigsministeren. Det er ikke så tit, det sker. Altså, jeg er fuldstændig enig i at afvise den tanke om at gå i krig mod Burma for at få nødhjælp frem, som franskmændene kom med, og som statsministeren desværre også flirtede lidt med. Det havde jo bare udløst en megakatastrofe.

Jeg hørte, at det, ministeren sagde, var, at i stedet for krig skal vi sige, at der kommer flere sanktioner. Det, jeg har arbejdet for i dag, har jo sådan set været, at vi i fællesskab skulle få vedtaget, at hvis ikke de ændrer kurs, kommer der flere sanktioner. Derfor er jeg ærgerlig over, at vi ikke kunne få den vedtagelse i enighed, men jeg er da glad for, at jeg kan høre, at alle taler om flere sanktioner, og jeg kan høre, at udenrigsministeren allerede har været fremme med det og faktisk på den måde tilslutter sig den kurs om, at det skal højere op på dagsordenen. Så kom vi også lidt længere på det område.

Jeg kan ikke befri mig for den tanke, at når franskmændene kom med den skøre idé, slog ud med armene og sagde, at nu skulle vi have the marines ind med hjælpen, var det for at lade, som om man virkelig var stor og ville gøre noget, selv om man vidste, at det var urealistisk, hvorimod det, man kunne have gjort, var at sige til Total: I meddeler lige diktatorerne i Burma, at hvis ikke de straks åbner for nødhjælpen – og det kunne man have gjort dag et – bliver der lukket for oliehanen og gassen. Det kunne franskmændene bare have gjort, og så var der sket noget. I stedet for lod man, som om man gjorde noget, og det gjorde man slet ikke.

Jeg synes, det er meget flovt, at Frankrig på den måde kan få lov til også at binde os andre,

fordi vi har det samarbejde i EU, som vi har, hvor de blokerer for mere skrappe sanktioner. Jeg håber, at det, der kommer ud af det her, er, at der bliver sat mere pres på det, der både hedder sanktioner og selvfølgelig også den støtte til demokratibevægelsen i Burma, som vi skal give. Det er jo vejen frem.

Derfor vil jeg sige, at jeg sådan set synes, at det har været en udmærket debat, og vi kom vel også lidt længere i diskussionen om placeringen af sanktioner i forhold til at få en løsning både på kort sigt og på lang sigt med hensyn til det burmesiske diktatur.

Kl. 14:23

Formanden:

Der er et ønske – og det er tilladt – om en kort bemærkning fra hr. Steen Gade.

Kl. 14:23

Steen Gade (SF):

Jeg vil spørge hr. Frank Aaen, om han så vil stemme for det forslag til vedtagelse, som vi har fremsat. For når nogle af os ikke synes om det forslag til vedtagelse, som hr. Frank Aaen kom med, er det jo, fordi det ikke er lige så afbalanceret som hr. Frank Aaens tale.

Sagen er jo, at det først fornødne er at sørge for at hjælpe de mennesker i Burma nu. Sanktioner ligger et andet sted, for hvis vi får åbnet nu, er det jo ikke sanktioner, der skal til. Det er jo noget, man har i baghånden. Hr. Frank Aaen har fremsat et forslag til vedtagelse, som kun handler om sanktioner. Det handler ikke om andet, og det er jo ikke det mest fornødne lige nu.

Men ifølge det, hr. Frank Aaen nu har sagt her til sidst, kunne jeg i hvert fald få indtryk af, at hr. Frank Aaen egentlig er tilfreds med det forslag til vedtagelse, der ligger.

Kl. 14:24

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:24

Frank Aaen (EL):

Det, der ligger i vores forslag til vedtagelse, er præcis det, som jeg kan høre at udenrigsministeren har gjort, nemlig at tale om sanktioner og også bede nabolandene om at reagere skrappere – og det kan jeg forstå at de nok har gjort, selv om det har været i det skjulte – over for det burmesiske styre. Det er sådan set det, der ligger i mit forslag til vedtagelse.

Det, jeg har ønsket og i dagene op til i dag har forsøgt at få andre med på, har været, at ordet sanktioner også indgik i den strategi, der skal

følges fremover. Det har været brugt hidtil, og det skal også bruges fremover, og jeg er sikker på, at det kan indgå i de fælles bestræbelser på at få nødhjælpen frem. Det er jeg ikke spor i tvivl om, og det er derfor, vi har ønsket, at ordet sanktioner blev nævnt. Det er et godt redskab, har været det også efter katastrofen og vil efter vores opfattelse også være det i den aktuelle situation.

Alt det, der står i det andet forslag til vedtagelse, er vi selvfølgelig enige i, men det havde bare den ene mangel.

Kl. 14:25

Formanden:

Hr. Steen Gade for den sidste korte bemærkning.

Kl. 14:25

Steen Gade (SF):

Nu kan jeg jo ikke tale på alle forslagsstillernes vegne, men jeg har i hvert fald tilkendegivet på talerstolen og vil gerne gøre det igen, at jeg er fuldstændig enig i det, udenrigsministeren har sagt, og jeg opfatter, at det er det, der ligger i det forslag til vedtagelse, vi har fremsat. Så simpelt er det, vil jeg sige til hr. Frank Aaen, så derfor er det jo sådan set bare at stemme for.

Kl. 14:25

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:25

Frank Aaen (EL):

Tak for tilbuddet. Jeg vil tage det.

Det, der undrede mig meget så sent som i går aftes, var, at det var så vigtigt for de øvrige ordførere og især Venstres ordfører at undgå, at ordet sanktion kom ind i en vedtagelse, og det er der, jeg siger, at det, der både på kort sigt og på lang sigt er mest effektivt over for det burmesiske styre, er at sige, at der så kommer strammere sanktioner. Der er ingen tvivl hos mig om, at det er et af de allervigtigste redskaber, og derfor kunne jeg ikke forstå, at det ikke kunne komme ind i vedtagelsen. Det kan ikke udelukkes, at vi stemmer for det forslag til vedtagelse, som er fremsat, og som kommer til afstemning først – for dem, der ikke kender Folketingets regler, kommer vores eget forslag til vedtagelse jo ikke til afstemning, fordi flertallet får vedtaget sit, og så bortfalder andre. Så jeg vil ikke udelukke, at vi stemmer for det første, også for at markere, at vi er enige om, at der skal noget til, men det undrer mig altså stadig væk, at vi ikke kunne få det enkelte ord ind, men sådan var det altså.

Kl. 14:26

Formanden:

Der er et par korte bemærkninger mere. Den første er fra hr. Lars Barfoed.

Kl. 14:26

Lars Barfoed (KF):

I Det Konservative Folkeparti er vi faktisk ganske optaget af hele spørgsmålet vedrørende Burma, og derfor gav vi også på vores landsråd vores samfundspris netop til en gruppe burmesere, der lever i eksil, for at vise, at vi støtter den sag, som de kæmper for.

Jeg forstår, at det er en holdning, som hr. Frank Aaen deler, og det er jo i virkeligheden også udtrykt i det forslag til vedtagelse, som alle de andre partier er enige om, nemlig at der skal lægges maksimalt pres på det burmesiske styre, i denne sammenhæng så den humanitære nødhjælp kan nå frem, men også så de internationale organisationer kan arbejde for fri humanitær adgang til Burma.

Jeg synes egentlig, at det meget mere udtrykker det, den her debat handler om, nemlig at få nødhjælp frem i den konkrete situation, mens hr. Frank Aaens forslag til vedtagelse jo slet ikke omhandler, hvad der skal til for at få nødhjælpen frem. Der står alene, at man pålægger regeringen at arbejde for skrappere sanktioner, og at vi skal lægge pres på Kina, Indien og Thailand, for at de skal indføre sanktioner, men det er jo bare ét element i den samlede indsats.

Hvis generalerne ikke gør, hvad de bør gøre, men i stedet gør det, de tilsyneladende er i gang med, og lægger nye hindringer i vejen, så kan sanktioner være et af de elementer, der skal til for at lægge et øget pres på dem. Og på længere sigt arbejder den danske regering for flere sanktioner, hvis der ikke bliver indført demokrati. Derfor synes jeg ligesom hr. Steen Gade, at hr. Frank Aaen skulle overveje at stemme for den resolution, vi andre er blevet enige om.

Kl. 14:28

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:28

Frank Aaen (EL):

Det har jeg jo heller ikke afvist. Nu er det sådan, at et forslag til vedtagelse kun må være på 50 ord, og derfor får man ikke alt med, men der er da ikke nogen, der er i tvivl om, at hele debatten og alle de bestræbelser og indlæg, der er indgået i debatten, jo har gået ud på, hvordan vi får nødhjælpen frem. Det er selvfølgelig også hovedelementet i vores forslag til vedtagelse.

Vi har bare ønsket at få præciseret, at sanktioner er et vigtigt redskab til at presse militærdiktaturet til at åbne op for nødhjælp og nødhjælpsarbejdere. Det er sådan set det, der er forskellen på de to forslag til vedtagelse, men begge to drejer sig jo om det helt selvfølgeligelige, nemlig at vi vil hjælpe burmeserne ud af den katastrofe, de er kommet ud for.

Kl. 14:29

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 14:29

Karsten Lauritzen (V):

Jeg er jo ked af, at hr. Frank Aaen ikke umiddelbart kunne være med på det forslag til vedtagelse, som der ellers er bred enighed om i Folketinget. Det er selvfølgelig dejligt at høre, at hr. Frank Aaen og Enhedslisten i hvert fald overvejer at ville stemme for det.

Hr. Frank Aaen er jo, som han sagde tidligere, fuldstændig bekendt med de regler, der er for formalia, nemlig at man ikke kan skrive alting, og slet ikke i et forslag til vedtagelse i forbindelse med en hasteforespørgsel. Jeg mener faktisk også – men det kan hr. Frank Aaen jo rette mig i – at partierne i Folketinget gav udtryk for, at de ikke ville afvise sanktioner, men at det bare ikke er det, der står øverst på dagsordenen. Jeg vil gerne spørge hr. Frank Aaen, om han mener, at indførelse af sanktioner mod Burma lige nu vil være det, der gør den store forskel. Vil det gøre det?

Kl. 14:29

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:29

Frank Aaen (EL):

Jeg takker meget for igen at få lov til at fortælle klart, hvad vores bevæggrunde er. Hvis Frankrig for 19 dage siden havde sagt til det burmesiske styre, at hvis de forsinkede nødhjælpen bare én dag og forhindrede nødhjælpsarbejdere i at komme ind, så ville der blive lukket for olien og gassen og dermed deres hovedfinansieringskilde. De havde mistet deres hovedfinansieringskilde – det, som Aung San Suu Kyi siger er militærdiktaturets største støtte, havde de mistet. Så var der kommet noget i gang allerede for 19 dage siden, det er jeg fuldstændig overbevist om, og det var en skam, at det ikke skete.

Kl. 14:30

Formanden:

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 14:30

Karsten Lauritzen (V):

Jeg da glad for, at hr. Frank Aaen ser det på den måde, men kan hr. Frank Aaen så ikke bekræfte mig i, at her og nu ikke er det samme som for 19 dage siden, men at vi befinder os i en situation, hvor det er 19 dage siden, at katastrofen indtraf, og hvor sanktioner ikke vil have nogen effekt. Og det er jo, fordi vi står her nu og ikke for 19 dage siden, at der i det forslag til vedtagelse, som der er bredt flertal for i Folketinget, står, at vi ikke til at starte med skal til at sætte sanktioner øverst, fordi det ikke er det, der løser problemerne. Vi skal i stedet for lægge maksimalt pres på det burmesiske styre, og herunder kan sanktioner jo også på længere sigt komme ind, og det er også derfor, jeg er glad for, at hr. Frank Aaen har givet udtryk for, at han overvejer at stemme for det forslag til vedtagelse.

Kl. 14:31

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:31

Frank Aaen (EL):

Maksimalt pres på det burmesiske styre kommer der for vores vedkommende ved at snakke om sanktioner på olieområdet, og dernæst kommer det ved, at Kina og Thailand, altså nabolandene, snakker om sanktioner. Det er det, der giver maksimalt pres, det er jeg ikke spor i tvivl om. Nu kunne det lyde, som om hr. Karsten Lauritzen var enig i, at sanktioner på olieområdet måske kunne have virket for 19 dage siden, og hvis vi er enige om det, så kan det selvfølgelig også virke i dag, for de er jo stadig væk hovedårsagen til, at der ikke kommer fuld gang i nødhjælpen.

Kl. 14:31

Formanden:

Det er hr. Jeppe Kofod for en kort bemærkning.

Kl. 14:32

Jeppe Kofod (S):

Jeg synes, vi har en lidt mærkværdig debat i dag, og jeg vil gerne stille et spørgsmål til hr. Frank Aaen. Det er ikke sådan, at vi ikke går ind for at styrke sanktionerne mod militærjuntaen, det tror jeg stod meget klart, i hvert fald efter min ordførertale, og det har vi været enige om i mange sammenhænge, bl.a. sidste efterår, hvor vi havde demonstrationerne fra munkenes side og overgrebet fra militærjuntaen. Men det, der står i vores forslag til vedtagelse, og som er så afgørende, er jo netop at lægge et maksimalt pres på militærjuntaen. Det pres kan omfatte et

helt kontinuum af forskellige redskaber. Et af dem er at sige til Frankrigs udenrigsminister: Prøv at høre, hvis du virkelig vil hjælpe den burmesiske befolkning, de 2,4 millioner mennesker, der ikke kan få nødhjælp, så tru med at trække Total ud af Burma. Det er jeg fuldstændig enig i, men vi skal da ikke indføre nogle sanktioner nu her, det ville da være fuldstændig vanvittigt. Det er presset, der skal føre til, at vi får nødhjælpen ind, det er et middel, som vi kan bruge, at presse og true for at få handling, og det er derfor, vi har lavet det forslag til vedtagelse, som jeg håber at hr. Frank Aaen også stemmer for.

Kl. 14:33

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:33

Frank Aaen (EL):

Det, der står i vores forslag til vedtagelse, er, at regeringen skal »arbejde for...«, og det er selvfølgelig for allerede nu at få annonceret over for det burmesiske styre, at hvis ikke de ændrer kurs, så kommer der skrappe sanktioner, herunder på olieområdet, finansområdet, gasområdet – arbejde for, at det skal ske. Det har jeg så fået bekræftet. Jeg er glad, jeg synes, at udenrigsministeren har været meget fin til at beskrive, at der måske er mere i den her sag, der samler os, end det umiddelbart kunne se ud til, men altså lige præcis derfor var jeg dybt frustreret i går aftes og de gange i løbet af i går, hvor vi skrev sammen, hvor jeg sagde, at det ord, vi gerne vil have med, er ordet sanktioner, og jeg bare fik tilbage, at det ikke kunne komme med, slut færdig. Og det undrer mig altså stadig væk. Måske skulle vi prøve at se, om vi kunne lave et fælles forslag til vedtagelse efter debatten i dag, hvori ordet sanktioner indgår, så tror jeg, at det kunne vedtages i enighed.

Kl. 14:34

Formanden:

Yderligere en kort bemærkning fra hr. Jeppe Kofod.

Kl. 14:34

Jeppe Kofod (S):

Det er bare for at præcisere, at vi i mange andre sammenhænge – det ved hr. Frank Aaen også – hvor vi har debatteret Burma, har været enige om, at Danmark skulle arbejde for styrkede sanktioner bl.a. gennem EU. Det har vi været fuldstændig enige om. Hvis vi skrev det i vedtagelsen, ville det ikke være noget nyt, det ville være en politik, som Folketinget har vedtaget gentagne gange. Derfor er al fokus i dag jo på de

2,4 millioner nødlidende mennesker, og det er derfor, jeg ikke forstår, at hr. Frank Aaen ikke kan stemme for vores forslag til vedtagelse, fordi det er så klart, det handler nemlig om målet, at hjælpe de mennesker nu og her, og så siger det, at af midler må man bruge alt det, man kan finde, også truslen om skærpede sanktioner, hvis det kan hjælpe os til at nå målet.

Det er det, der er sagen med vores forslag, hvor hr. Frank Aaens forslag jo ikke på samme måde er helt optaget af at få nødhjælpen frem til de mennesker, der har behov, og det er derfor, jeg synes, man blander to debatter lidt sammen. Jeg synes, det er vigtigt at fokusere på, at vi har en humanitær katastrofe af ganske alvorligt omfang, hvor vi har en forpligtelse til at hjælpe.

Kl. 14:35

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 14:35

Frank Aaen (EL):

Skulle vores forslag til vedtagelse ikke udtrykke ønsket om at få nødhjælpen frem? Hvad er det nu, den her debat går ud på? Det er jo det, den går ud på. Det er jo hele overskriften for diskussionen: Vi vil have nødhjælp frem – og så har vi peget på et instrument, vi mener er meget vigtigt og helt essentielt for at få gang i tingene, for at få det burmesiske styre til at flytte sig, og når vi nu er så enige om det med sanktioner, som hr. Jeppe Kofod siger lige nu, hvorfor har vi så ikke fået ordet med? Hvorfor har vi så ikke fået klarhed om at få sagt til det burmesiske militærdiktatur, at hvis ikke de sørger for at få åbnet for nødhjælp og åbnet for, at nødhjælpsarbejderne kan komme ind og hjælpe de nødstedte, så er der sanktioner i udsigt. Det er da så enkelt, og det kan godt indtolkes i det forslag til vedtagelse, som vi ikke har sagt vi vil stemme imod, det kan sagtens indtolkes i det. Jeg siger bare, at det skulle være nævnt, så havde det været klarere og mere tydeligt for de burmesiske generaler, når de skal læse det, hvad de forhåbentlig kommer til.

Kl. 14:36

Formanden:

Ønsker hr. Jørgen Poulsen at bidrage med noget nyt? Værsgo.

Kl. 14:36

Jørgen Poulsen (NY):

Det sidste, hr. Frank Aaen sagde, var jo temmelig krigerisk, men ellers synes jeg næsten, at det her har udviklet sig til en debat, der er lidt synd for fluerne. Vi definerer udtrykket maksimalt

pres, og vi har her en udenrigsminister, der fortæller os, at maksimalt pres er inklusive sanktioner. Jeg synes, vil jeg sige til hr. Frank Aaen, at det må være så tæt på, at det skulle være muligt også for Enhedslisten at komme ind i varmen. Det ville da være kønt, hvis alle partier i det her Folketing stod bag netop et sådant forslag til vedtagelse som det her. Så kom ind i varmen, vil jeg sige til hr. Frank Aaen.

Kl. 14:37

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 14:37

Frank Aaen (EL):

Hvis det er mig, der skal have skylden for at trække debatten i langdrag, må jeg sige, at jeg jo er nødt til at svare, når der bliver stillet spørgsmål.

Altså, det var jo derfor, jeg roste udenrigsministeren, så han blev helt rystet. Det var, fordi jeg faktisk mente, at han udtrykte det, vi gerne ville have frem. Og havde udenrigsministeren skrevet et forslag til vedtagelse med de ting, han sagde, så var vi blevet enige alle sammen. Men det lykkedes ikke, og det er jeg meget ked af.

Jeg ved ikke, om forretningsordenen tillader, at man skriver et nyt forslag til vedtagelse, for så vil jeg gerne være med til det.

Jeg synes bare, at det også er vigtigt at få det ord med, fordi vi ved, at vi har ét land i Europa, i EU, nemlig Frankrig, som blokerer for flere sanktioner. Så det er ikke alene for, at diktatorerne i Burma skal høre, at ordet sanktion kommer på banen, hvis ikke de retter ind, det skal den franske regering også, det skal Totals ledelse også. Det var derfor, vi så gerne ville have det med, og derfor, vi er så kede af, at vi ikke fik det med. Men jeg sluttede så af med at sige, at udenrigsministeren udtrykte det meget godt, og vi kan sikkert også i morgen i enighed vedtage et forslag til vedtagelse.

Kl. 14:38

Formanden:

Ja tak. Der er ikke flere ønsker om korte bemærkninger.

Jeg kan sige, at man i teorien godt kan bede om, at forhandlingerne afbrydes eller udsættes, og så fremsætte et nyt forslag til vedtagelse, men det kunne jo være, at det alligevel afstedkommer, at der kommer en tilkendegivelse fra et samlet Folketing i morgen, der dækker en fælles forståelse.

Men det er bare for at sige, at der altså ...

Frank Aaen (EL):

Kan vi få en runde mere?

Kl. 14:38

Formanden:

Om man kan få en runde mere? Ja, altså i teorien kan man jo få en runde mere. Der er sat 2 timer af, så det er ikke sådan, at der er noget forbud imod det. Men jeg siger blot, for at der ikke skal være nogen tvivl om, hvordan regelsættet er, at man kan bede om det, hvis man vil det.

Kl. 14:38

Kl. 14:39

Frank Aaen (EL):

Så vil jeg da bare spørge de øvrige ordførere, om man vil give mulighed for, at der bliver formuleret en fælles tekst, for så er vi da selvfølgelig indstillet på det. Men hvis man ikke er det, har man altså igen efter min opfattelse undladt at samle Folketinget fuldstændigt, og det er der så ikke noget at gøre ved.

Kl. 14:39

Formanden:

Jeg hørte et nej fra en ordfører i salen, og derfor vil jeg her konstatere, at ...

Fru Tina Petersen.

Kl. 14:39

Tina Petersen (DF):

Jeg synes, at alle ordførere i det forslag til vedtagelse, der ligger, har gjort det meget klart, at det i dag drejer sig om nødhjælpen. Det drejer sig ikke om de sanktioner, der skal gribes til, hvis nødhjælpen ikke når frem.

Begge ministre har udtrykt, at der sker en udvikling på området, og at der er nogle initiativer i gang. Jeg må sige, at for mit vedkommende og for Dansk Folkepartis vedkommende er det sådan, at vi mener, at ordet sanktioner kan skræmme, mere end det gavner i den situation. Jeg synes, at vi nu skal lægge ud med at sørge for, at Burma får den nødhjælp, de har behov for, inden vi sætter ind med sanktioner. Så jeg bliver nødt til at sige, at det vil være et helt klart nej fra os til at begynde at ændre på det forslag til vedtagelse, men jeg forstår godt, at vi skal have snakket om det og have den dialog omkring sanktioner i fremtiden.

Kl. 14:40

Formanden:

Jeg ser, at det er den afklaring, som hr. Frank Aaen har efterspurgt, og dermed er der ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Tak til hr. Frank Aaen.

Kl. 14:40

Frank Aaen (EL):

Får jeg ikke lov til at svare på det, eller... ?

Kl. 14:40

Formanden:

Jo, det vil jeg ikke afskære hr. Frank Aaen fra, hvis det er et stærkt ønske.

Kl. 14:40

Frank Aaen (EL):

Jeg er enig i, at med den oplysning, der kom fra formanden før, er det nu afklaret, at det ikke bliver sådan, og så er det jo sådan.

Jeg vil bare sige, at for os er sanktioner også et middel – og det har jeg prøvet at sige nogle gange – til at få gang i nødhjælpen allerede nu, og det er naturligvis også et middel på lang sigt.

Kl. 14:41

Formanden:

Så er det tak til hr. Frank Aaen, og dermed er forhandlingen sluttet.

Afstemningen om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted i morgen.

Jeg skal her udsætte mødet til kl. 15.00.

Mødet er udsat. (Kl. 14.41).

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Mødet er genoptaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene (spørgetid).

Kl. 15:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Det første spørgsmål er stillet til statsministeren af fru Margrethe Vestager.

Kl. 15:01

Spm. nr. S 1593

1) Til statsministeren af:

Margrethe Vestager (RV):

Når statsministeren i sin grundlovstale i 2007 sagde »Det er voldsomt, som det kan hidse gemytterne op at se muslimske kvinder bære tørklæde. Lad dog dem om det. Lad det velkendte danske frisind sikre retten til at klæde sig, som

man vil – også i det offentlige rum«, hvad har så ført til, at statsministeren har ændret synspunkt?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Statsministeren.

Kl. 15:01

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan sige til fru Margrethe Vestager, at jeg mener nøjagtig det samme i dag, som jeg gjorde for et år siden. Den grundlovstale, jeg holdt for næsten et år siden, er i sit indhold meget identisk med den beslutning, som regeringen traf for nylig om regler vedrørende juridiske dommers påklædning i retssalene.

Som jeg sagde i min grundlovstale for næsten et år siden, mener jeg, at det er ønskeligt, at religion kommer til at fylde mindre i det offentlige rum, og at det er vigtigt at skelne mellem religion og politik. Det mener jeg fortsat. Jeg mener fortsat, at det er helt afgørende, at love og regler er hævet over og er neutrale i forhold til forskellige religiøse opfattelser.

I den danske retsstat er det Folketingets love, der gælder, ikke forskellige religiøse forskrifter. Det er sådan i vores samfund, at retten står over religionen.

Jeg mener også fortsat, at folks påklædning, religiøst betinget eller ej, som udgangspunkt er en personlig afgørelse. Beklædningspolitik hører normalt ikke hjemme i Folketinget, men lokalt på arbejdspladserne og andre steder, men når det gælder domstolene, som er den udøvende magt i vores samfund, må vi have fuld tillid til, at dommerne ikke blot er, men også fremtræder upartiske og neutrale. Og da der blev rejst tvivl om det ved en afgørelse truffet af Domstolsstyrelsen, har regeringen ønsket at præcisere retstilstanden, og det vil vi gøre ved at fremsætte et lovforslag til efteråret, som sikrer, at dommerne ikke blot er, men også fremtræder neutrale i retssalene.

Kl. 15:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Margrethe Vestager.

Kl. 15:03

Margrethe Vestager (RV):

Ærgrer det ikke statsministeren, at Domstolsstyrelsen og en række mennesker, som jeg i hvert fald har fuld tillid til og stor respekt for, har gjort sig en lang række overvejelser i den her sammenhæng, for præsidenten for Højesteret udtalte jo allerede dagen efter statsministerens grundlovstale i 2007:

»Det vil være sundt for integrationen og for samfundets udvikling, hvis flere indvandrere bliver advokater og dommere. Det gælder også for troende muslimske kvinder med tørklædet foldet om hovedet.«

Det vurderer præsidenten for Højesteret, Torben Melchior.

Jeg må indrømme, at jeg synes, det er en undladelsessynd fra statsministerens side at have ladet det passere i et helt år, hvis statsministerens synspunkt i dag er præcis det samme som for et år siden. Så burde statsministeren da ikke lade det passere, når nu præsidenten for Højesteret så præcist melder ud, at han tolker statsministeren i retning af, at det er problemløst, eller i hvert fald ikke en hindring for domstolenes værdighed, upartiskhed og de øvrige værdier, som statsministeren tillagde domstolene, at en kvindelig dommer bærer tørklæde. Så havde statsministeren jo kunnet spare en masse mennesker for en masse arbejde, og vi kunne have stået et helt andet sted i dag.

Kl. 15:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Statsministeren.

Kl. 15:04

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg må sige til fru Margrethe Vestager, at da jeg holdt min grundlovstale den 5. juni 2007, havde jeg overhovedet ikke fantasi til at forestille mig, at vi kunne komme i en situation, hvor juridiske dommere kunne beklæde dommerembedet, sidde og træffe afgørelser i retssalen og bære synlige religiøse symboler eller politiske symboler for den sags skyld. Altså, det lå hinsides min fantasi, at vi kunne komme i den situation.

Men så sker der det, at Domstolsstyrelsen, som jo er fri og uafhængig og uden for instruktion af regeringen, træffer en afgørelse, som er en fortolkning af gældende retstilstand. Og da Domstolsstyrelsen i sin afgørelse siger, at gældende retstilstand ikke udelukker, at der kan bæres sådanne religiøse symboler i retssalene, må regeringen så selvfølgelig præcisere retstilstanden, og det gør vi så gennem lovgivning.

Kl. 15:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Margrethe Vestager.

Kl. 15:05

Margrethe Vestager (RV):

Jeg må sige, det undrer mig, at statsministerens fantasi ikke blev udfordret allerede dagen efter statsministerens grundlovstale. De citater, jeg lige læste op, er fra den 6. juni 2007, og derfor

forekommer det helt besynderligt, at statsministeren har ladet det flyde. Jeg tror, statsministeren er et ordensmenneske, som mener, at ting skal sættes på plads, hvis de er ved at komme ud af hånd.

Men jeg kan forstå, at statsministeren så sætter grænsen for lovgivningen ved juridiske dommere, og det betyder, at alle andre er frie til at bære deres tørklæde med de grænser, som vilkårene for varetagelsen af arbejdet ville sætte. Betyder det så også, at statsministeren mener, at Danmark er et flerkulturelt samfund?

Kl. 15:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Statsministeren.

Kl. 15:06

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Først vil jeg sige, at det er meget naturligt at lave en afgrænsning, der hedder de juridiske dommere, for vi har jo også i det danske domstolssystem lægdommere, vi har nævninge, som ifølge de regler, der gælder i Danmark, netop skal afspejle befolkningen, og der ville det jo være meningsløst at fastsætte et særligt beklædningsreglement så at sige.

Med hensyn til om Danmark er et flerkulturelt samfund, er det min opfattelse, at det danske samfund stadig er et samfund båret af en meget stærk sammenhængskraft, der hviler på, at vi i Danmark har en stærk national identitet, en stærk bevidsthed om, hvad der er dansk historie, hvad der er dansk kultur – i det hele taget på mange måder et virkelig homogent samfund. Hvis fru Margrethe Vestager med flerkulturelt samfund mener, at vi skal splitte det op, er jeg meget uenig med fru Margrethe Vestager.

Kl. 15:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Margrethe Vestager.

Kl. 15:07

Margrethe Vestager (RV):

Jeg tror ikke, det kan komme bag på statsministeren, at jeg ikke selv lægger nogen personlig definition for dagen. Jeg vil bare gerne have statsministeren til at tage stilling, og statsministerens udredning af, hvad flerkulturelt betød, kunne jeg ikke helt finde rundt i.

Men statsministeren kan jo godt lide at skille tingene ad og sige: På den ene side har vi det, og på den anden side har vi det. Derfor vil jeg bede statsministeren om at tage stilling til, om han kan stå inde for den undervisningsvejledning, som undervisningsministeren har lagt navn til –

som jo ikke kun gælder hf, men som også gælder 8.-9. klasserne i folkeskolen – eller om statsministeren mener som hr. Søren Pind fra Venstre, Konservatives politiske ordfører og vist også store dele af Dansk Folkeparti, at undervisningsministeren bør trække sin undervisningsvejledning tilbage.

Kl. 15:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Statsministeren.

Kl. 15:07

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Jeg vil gerne understrege, at jeg ønsker et Danmark, der er præget af danske værdier, af en stærk identitetsfølelse over for, hvad der er dansk historie og dansk kultur, og et selvfølgelig stærkt fokus på det danske sprog. Jeg mener virkelig, at det er faktorer, der er med til at skabe en stærk sammenhængskraft i det danske samfund.

Men jeg er ikke enig i, at undervisningsvejledningen skal trækkes tilbage, for den er ikke udtryk for, at regeringen har til hensigt eller politisk ønsker, at det danske samfund skulle bevæges i retning af at være et flerkulturelt samfund. Den er udtryk for en konstatering af, at børn og unge mennesker vokser op i et samfund og i en verden, hvor de bliver konfronteret med flerkulturelle strømninger udefra, og der er det nyttigt, at man gennem sin opvækst, sin opdragelse, sin uddannelse bliver bedst muligt rustet til at møde de forskellige kulturelle strømninger, der kommer en i møde udefra, eller når man selv rejser ud i verden.

Kl. 15:09

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ja tak. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er også stillet til statsministeren og også af fru Margrethe Vestager.

Kl. 15:09

Spm. nr. S 1594

2) Til statsministeren af:

Margrethe Vestager (RV):

Hvilke overvejelser gør statsministeren sig i forbindelse med, at regeringens parlamentariske grundlag anser sig selv som antimuslimsk på visse strækninger?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Statsministeren.

Kl. 15:09
Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
 Jeg vil gerne sige, at jeg ikke bryder mig om, når man definerer sig selv i modsætning til noget andet eller som anti-et eller andet. Jeg synes, det er klog politik, hvis man vil beskrive, hvad man står for, at man så netop beskriver det positivt – at man siger, hvad man er for, snarere end hvad man er imod.

Kl. 15:09
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
 Fru Margrethe Vestager.

Kl. 15:09
Margrethe Vestager (RV):
 Betyder det så, at statsministeren er enig eller uenig med sine egne vælgere? For de er nemlig ikke i tvivl; 51 pct. af statsministerens egne vælgere anser Dansk Folkeparti som værende antimuslimsk. Er statsministeren enig med sine vælgere i den betragtning, og hvad betyder det for statsministerens overvejelser om sit parlamentariske grundlag?

Kl. 15:10
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
 Statsministeren.

Kl. 15:10
Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
 Jamen regeringen har et aldeles fortræffeligt samarbejde med Dansk Folkeparti. Men som jeg sagde før, er det min opfattelse, at man når længst i politik med den positive tilgang, at man beskriver sin politik i retning af, hvad man gerne vil arbejde for, mere end hvad man absolut er anti. Det tror jeg er den almindelige erfaring i politik: at vælgerne hellere vil høre, hvad vi selv står for, end hvad vi har så forfærdelig meget imod.

Kl. 15:10
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
 Fru Margrethe Vestager.

Kl. 15:10
Margrethe Vestager (RV):
 Jeg synes selvfølgelig, det er en konstruktiv måde at gå til det politiske på. Men derfra og så til ikke at forholde sig til, hvad det vil sige at basere sit parlamentariske flertal på et parti, der på visse stræk betegner sig selv som værende antimuslimsk, er der dog et stykke. Jeg synes, det må vække en anden type af overvejelser end det mere sådan brede, lidt vage, vævende om, at det er bedst at sige tingene positivt. Er det ikke mærkeligt for et liberalt parti, der ellers insisterer på frihedsrettigheder, på frisind, på den personlige frihed og ytringsfriheden at basere sig

på et parti, der insisterer på at sige tingene negativt og definerer sig som antimuslimsk på visse strækninger?

Kl. 15:11
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
 Statsministeren.

Kl. 15:11
Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
 Nej, jeg vil ikke blande mig i, hvordan andre partier definerer sig selv. Jeg giver bare det gode råd, at man kommer længst i den politiske verden, tror jeg, ved at definere sig selv positivt – hvad det er, man gerne vil.

Jeg kan i hvert fald sige, hvad regeringen gerne vil: Vi vil gerne et Danmark, der væsentligt er baseret på folkestyregrundprincipper som ytringsfrihed og ligestilling mellem kvinder og mænd som to meget væsentlige grundpiller i det danske folkestyre. Så kan jeg også føje til, at det er min opfattelse, at det er utrolig væsentligt for sammenhængskraften i det danske samfund, at vi skarpt skelner mellem politik og religion. Det er for at nævne nogle grundprincipper, som vi står for – altså ytringsfrihed, ligestilling mellem kønnene, skelnen mellem politik og religion. Jeg kan godt lide at fortælle, hvad det er, vi står for.

Kl. 15:12
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
 Fru Margrethe Vestager.

Kl. 15:12
Margrethe Vestager (RV):
 For at referere tilbage til et tidligere spørgsmål, hvor statsministeren ikke svarede på, om Danmark kan betegnes som flerkulturelt, men i stedet henholdt sig til, at man bliver udsat for kulturelle strømninger udefra – hvilket må siges at være en særdeles vævende forklaring på spørgsmålet om, hvorvidt Danmark er flerkulturelt eller ej – så blot afslutningsvis det meget enkle spørgsmål, om statsministeren er enig i, at Dansk Folkeparti er antimuslimsk på visse strækninger.

Kl. 15:13
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
 Statsministeren.

Kl. 15:13
Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
 Nej, sådan opfatter jeg det ikke. Jeg har også forstået, at der fra Dansk Folkepartis egen side er lagt afstand til det udtryk, og at det udtryk er blevet trukket tilbage. Det tror jeg er klogt, for som sagt tror jeg faktisk, at vælgerne helst vil høre, hvad vi positivt står for, end at vi skulle

være anti-et eller andet. Og jeg vil gerne understrege, at regeringen ikke er anti nogen befolkningsgruppe. Regeringen er for, at vi skaber et samfund, et Danmark med en stærk sammenhængskraft, hvor der er plads til alle, men også et Danmark, der er baseret på nogle væsentlige grundprincipper, som jeg synes det er vigtigt at besinde sig på, og som jeg også synes at fru Margrethe Vestager hele tiden skal holde fast i, om at skelne skarpt mellem politik og religion, understrege betydningen af ytringsfriheden og vigtigheden af fuldstændig ligestilling mellem kvinder og mænd.

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ja tak. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er stillet til ministeren for sundhed og forebyggelse af hr. Per Clausen, men jeg kan se, at hverken ministeren eller spørgeren er her. Det er jo et problem, om jeg så må sige, så derfor udsætter vi mødet til kl. 15.20.

Mødet er udsat. (Kl. 15.15).

Kl. 15:19

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Mødet er genoptaget.

Det næste spørgsmål er stillet til ministeren for sundhed og forebyggelse af hr. Per Clausen.

Kl. 15:19

Spm. nr. S 1557

3) Til ministeren for sundhed og forebyggelse af:

Per Clausen (EL):

Vil ministeren sikre, at det bliver de sygeste patienter, der behandles først efter konflikten?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren for sundhed og forebyggelse.

Kl. 15:19

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Lad mig indledningsvis slå fast, at ethvert behandlingstilbud og enhver prioritering mellem patienter er baseret på en lægefaglig vurdering. Det er det grundlæggende princip bag et velfungerende sygehusvæsen. Derfor er der ikke behov for, at jeg fastlægger retningslinjer for, hvordan man ude i regionerne og på de enkelte sygehuse vil nedbringe ventetiden.

Jeg er enig med spørgeren i, at sygehusene vil stå over for en kæmpe udfordring, når de skal have afviklet den pukkel af aflyste operationer, der er opstået under konflikten. Det kan godt give anledning til meget vanskelige overvejelser: Skal man lade de aflyste komme først og udløse en bølge af nye aflysninger blandt dem, der allerede har en tid, når konflikten er slut? Eller skal man putte de aflyste ind, hvor der er huller?

Ansvar for sygehusene er imidlertid regionernes, så hvordan man praktisk vil gribe det an, må sygehusene tage stilling til lokalt. Det kan også afhænge af de lokale forhold, hvor mange patienter der allerede har tider, hvor hastende de aflyste patientoperationer er osv. osv. Det kan man ikke lave centrale retningslinjer for ud over den helt generelle, som jeg også indledte med, nemlig at enhver prioritering beror på en lægefaglig vurdering på grundlag af patienternes behov. Jeg ser ingen grund til at udstede retningslinjer for det; det er indlysende.

Kl. 15:20

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Clausen.

Kl. 15:20

Per Clausen (EL):

Nu kunne det jo også være sådan, at man skulle fjerne en af de centrale retningslinjer. Det er jo sådan, at de, der har sygdomme og lidelser, der kan behandles på privathospitaler, med de nuværende regler har gode muligheder for at komme foran i køen – ikke mindst hvis det går sådan, som man jo kan frygte, nemlig at regeringen fastholder sit økonomiske jerngreb om regionerne og dermed medvirker til, at den aftale, der bliver lavet – eller det regeringsindgreb, der kommer – bliver af en sådan karakter, at sundhedspersonalet i endnu større udstrækning end hidtil vil forlade den offentlige sektor og søge over i den private sektor. Så er det jo ikke dem, der er mest syge, der kommer til behandling først, nej, så er det dem, for hvem der er et privat tilbud. Og det er sådan set det, jeg beder ministeren om at gøre sig nogle overvejelser om. Burde det ikke være sådan, at vi faktisk skulle sikre, at ressourcerne efter den her konflikt blev brugt på at behandle de mennesker, som har de alvorligste sygdomme, frem for at det er et spørgsmål om, hvorvidt der er en privat udbyder, der afgør, om man bliver behandlet tidligt, eller der kommer til at gå endnu længere tid?

Kl. 15:21

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:21
Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Hvorfor i himlens navn skulle jeg fjerne det udvidede frie sygehusvalg, som har hovedæren for, at vi i det her land har fået nogle acceptable ventetider? Tidligere havde vi nogle meget, meget lange ventetider, som efter min opfattelse truede legitimiteten bag hele det gode offentlige sundhedsvæsen, vi har. Det er det udvidede frie sygehusvalg, der har hovedæren for, at vi har fået ventetiderne ned.

Det er jo netop nu, hvor vi har en stor pukkel, at vi har brug for kapacitet. Derfor går det over min fatteevne, at jeg skulle hive kapacitet ud af systemet. Med det udvidede frie sygehusvalg er det jo kun en privat produceret ydelse, der er tale om. Det er stadig væk det offentlige, der betaler, fordi det offentlige sidder med – om jeg så må sige – serveretten over for en sygdom og kan sige: Det her er noget, vi håndterer ud fra en lægelig prioritering i det offentlige. Og så er der andre tilfælde, hvor man ud fra principperne om det udvidede frie sygehusvalg vælger at skubbe det over i det private. Per og Poul er lige her. Men der er nogle ydelser, der er produceret offentligt, og der er nogle, der er produceret privat.

Kl. 15:22

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
 Hr. Per Clausen.

Kl. 15:22

Per Clausen (EL):

Pointen her er jo, at hvis det går, som regeringen ønsker, får man jo formentlig en overenskomstløsning gennem et folketingsindgreb, som ikke giver tilfredsstillende økonomiske løsninger for sundhedspersonalet. Det betyder, at personalet i endnu større udstrækning end i dag vil søge over til det private område. Med den situation vil der jo ske en udtømmning af mulighederne for, at man kan behandle folk i det offentlige. Ydermere giver man en saltvandsindsprøjtning til det private område, når man siger, at man særligt vil prioritere de sygdomme, som det private kan behandle. Så vil man jo komme ud af den her konflikt – og jeg anerkender, at det sikkert er regeringens hensigt og mål – og få sat yderligere skub i privatiseringen af sundhedsvæsenet i Danmark. Det er jo sådan set den modsatte situation, man kunne komme i, hvis ministeren her klart sagde, at de penge, der er i sundhedsvæsenet, først og fremmest skal bruges til at sikre en

så hurtig behandling af de mest syge som muligt.

Kl. 15:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
 Ministeren.

Kl. 15:23

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jeg mener også, at pengene i sundhedsvæsenet skal bruges til hurtigst mulig behandling af de mest syge. Men den vurdering og prioritering skal foretages af læger, ikke af politikere.

Jeg kan forstå, at hr. Per Clausen allerede nu kender løsningen på, hvordan vi kommer ud af konflikten. Det synes jeg er interessant. Jeg kender ikke den løsning. Jeg ved ikke, hvad det her ender med. Derfor mener jeg også, at bemærkningen om, at medarbejderne, vores personale, søger over i det private, er totalt og aldeles ude af proportioner – ja, det er hele diskussionen om det offentlige/det private sundhedsvæsen i Danmark. Det er myggens kamp med elefanten. I virkeligheden supplerer de hinanden; de bekæmper ikke hinanden. Men det er altså et kæmpestort offentligt sygehusvæsen, som vi bruger 98 pct. af vores mange, mange milliarder på, og så har vi et lille privat sundhedsvæsen. Det er ude af proportioner at tro, at de to ting konkurrerer på lige vilkår; det gør de nemlig ikke. Det offentlige er langt det største og har den store kapacitet og knowhow til at kunne drive akutskadestuer med åbne konsultationer og med mulighed for at behandle alle mulige specialiserede former for sygdom.

Kl. 15:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
 Hr. Per Clausen.

Kl. 15:24

Per Clausen (EL):

Det er jo sådan, og det må sundhedsministeren jo også vide, at regeringen har gjort det meget klart, inden for hvilke økonomiske rammer regionerne forhandler med sundhedspersonalet og deres organisationer. Det ligger også fuldstændig klart, at der inden for de rammer ikke kan laves en aftale, som sundhedspersonalet er tilfreds med. Så man behøver ikke at være udstyret med særlige spåmandskunster for at se, at hvis det går, som regeringen ønsker, så kommer der et utilfredsstillende resultat.

I den situation vil jeg så bare spørge ministeren, om han holder fast i, at det efter denne konflikt skal være sådan, at hvis man har en sygdom eller en lidelse, som kan behandles på et

privathospital, er det bedre, at vi bruger offentlige ressourcer på at få de mennesker behandlet, end at vi prioriterer at bruge alle ressourcerne på at tage udgangspunkt i den lægelige prioritering, der så bliver gennemført, og hvorudfra man siger hvad der er de mest alvorlige sygdomme, som skal behandles hurtigst. Det er jo et spørgsmål om at lade udbuddet på de private hospitaler eller et lægefagligt skøn være styrende.

Kl. 15:25

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:25

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Derfor er det også sådan, at behandling af syge mennesker sker ud fra et lægefagligt skøn. Men hvorfor i himlens navn skulle man hive kapacitet ud af systemet nu, hvor vi har allermest brug for systemet? Det her bygger jo på, at borgeren har nogle rettigheder. Og jeg forstår, at det er de rettigheder, som borgerne har, som hr. Per Clausen bare vil tage fra borgerne. Der er vi bare uenige.

Kl. 15:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er også stillet til ministeren for sundhed og forebyggelse af hr. Per Clausen.

Kl. 15:26

Spm. nr. S 1558

4) Til ministeren for sundhed og forebyggelse af:
Per Clausen (EL):

Er ministeren enig i, at der er et rekrutteringsproblem inden for sundhedssektoren, og er ministeren enig i, at en del af løsningen på dette problem er gode løn- og ansættelsesforhold?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:26

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Hvad angår den første del af hr. Per Clausens spørgsmål, kan jeg kun svare: Ja, der er et rekrutteringsproblem i sundhedsvæsenet; det må vi konstatere. Og når vi så har konstateret det, så handler det om at få løst den opgave, det er at sikre rekruttering til sundhedsvæsenet.

Opgaven med at rekruttere tager vi meget, meget seriøst i regeringen, ligesom regionerne har placeret det centralt på *deres* dagsorden.

Hvad angår lægemangel, er der sat ind på to fronter. For det første er optaget af medicinstuderende øget, og for det andet er der gennemført en reform af den lægelige videreuddannelse, der skal sikre 1.600 flere speciallæger fra år 2016 og frem.

Hvad angår mangelen på sygeplejersker, er der sat ind på endnu flere fronter. For det første er antallet af pladser øget; for det andet arbejdes der med at reducere frafaldet på uddannelserne – der p.t. er forholdsvis højt, ca. 30 pct. – og jeg kan for det tredje nævne, at der i regi af Undervisningsministeriet arbejdes på at få indført en merit sygeplejerskeuddannelse på Åben Uddannelse; merituddannelsen kendes også fra lærerområdet.

For både læger og sygeplejersker gælder desuden, at begge grupper indgår i de initiativer, hvormed man ønsker at lette rekrutteringen af udenlandsk arbejdskraft i den offentlige sektor helt generelt.

Hvad angår den anden del af spørgsmålet, hvor hr. Per Clausen spørger til løn- og ansættelsesforhold, vil jeg gøre opmærksom på, at jeg heller ikke i anledning af hr. Per Clausens spørgsmål vil blande mig i den igangværende konflikt, der er et anliggende for arbejdsmarkedsparter.

Kl. 15:27

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Per Clausen.

Kl. 15:28

Per Clausen (EL):

Det er jo altid interessant at høre, hvad regeringen ikke vil blande sig i. Men sagen er vel, at regeringen *har* blandet sig, for regeringen lægger de økonomiske rammer for regionerne. Det flertal i Folketinget, der vedtog finansloven for 2008, *har* blandet sig, fordi man også dér fastslog de økonomiske rammer for regionerne. Regeringen er formentlig allerede i færd med at have nogle indledende sonderinger og forhandlinger med regionerne om økonomien i fremtiden. Regeringen blander sig; altså, der er ikke nogen tvivl om, at regeringen blander sig. Det eneste, regeringen ikke vil, er at medvirke til at skabe så gode løn- og ansættelsesvilkår, at det at blive ansat i den offentlige sundhedssektor for sygeplejersker kan blive attraktivt.

For der var én ting, som ministeren ikke nævnte, og som har stor betydning for, at der er

mangel på sygeplejersker i det offentlige sundhedsvæsen i Danmark i dag, og det er, at en stor del af sygeplejerskerne forlader området, bliver ansat andre steder. Det kan der være gode grunde til, men der kan også være den grund, at det ikke er attraktivt at arbejde i det offentlige sygehusvæsen på grund af arbejdsvilkår, på grund af lønnen.

Det andet drejer sig om dem, der søger over i vikarbureauer, hvor man jo kan få en langt bedre løn og som oftest også nogle bedre arbejdsforhold, men til gengæld bliver det også meget, meget dyrere for det offentlige sygehusvæsen at løse de opgaver. Og jeg kan forstå, at det var meget vigtigt for regeringen at understrege over for regionerne, at regionerne ikke skal lave en aftale, hvor de giver sygeplejerskerne en ekstra lønforhøjelse, mod at man til gengæld reducerer i anvendelsen af de vikarbureauer, som i dag er meget dyre.

Derfor vil jeg bare sige: Regeringen blander sig hele tiden. Det eneste, regeringen ikke ønsker at blande sig med, er en løsning.

Kl. 15:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:29

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jamen jeg forstår i og for sig godt, at hr. Per Clausen gerne vil have mig til at kommentere de igangværende forhandlinger, som regeringen ikke er part i. Men det vil vi altså ikke, for det er helt i tråd med en tradition, der har været i Danmark i mange, mange år, nemlig at lønspørgsmål afklares af arbejdsmarkedets parter, dvs. lønmodtagere og arbejdsgivere. Og regeringen er ikke arbejdsgiver i den her konflikt, det er regionerne.

Kl. 15:30

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Per Clausen.

Kl. 15:30

Per Clausen (EL):

Men det er vel rigtigt forstået – det vil ministeren vel ikke benægte – at staten, dvs. regeringen, har meget, meget stor indflydelse på, hvilke økonomiske muligheder regionerne har for at indgå en aftale med sundhedspersonalet, som tilfredsstiller deres meget rimelige krav i forhold til ligeløn og i forhold til at sikre, at mennesker, som har et stort ansvar og er ansat i den offentlige sektor, i hvert fald har et lønniveau, der bare antydningvis minder om det, man har på et til-

svarende uddannelsesniveau og med et tilsvarende ansvar i den private sektor. Altså, ministeren må vel dog i det mindste anerkende, at regionerne forhandler med udgangspunkt i nogle økonomiske rammer, der meget, meget præcist fastsættes af staten.

Så kan man selvfølgelig godt vælge at sige, at man bestemmer, hvor mange penge der er i det her, men at andre må finde ud af, hvordan de vil løse problemerne inden for den ramme, og så kan man kalde det den danske model. Men det er en noget halt dansk model, synes jeg.

Kl. 15:31

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:31

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Det er da helt korrekt, at der i hvert fald mindst to gange om året foregår forhandlinger mellem regeringen og KL og mellem regeringen og Danske Regioner; det er da helt korrekt, at der er økonomiske forhandlinger mellem dem.

Men vi taler – hvis vi kigger på hele sundhedssektoren – om så kæmpestore budgetter, at arbejdsgiverne, sygehusejerne, har mange muligheder inden for de budgetter, som bliver dem overladt, til at løse den opgave, som de har fået. Der er stadig væk plads til den danske model.

Kl. 15:31

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Per Clausen.

Kl. 15:31

Per Clausen (EL):

Må jeg forstå sundhedsministeren på den måde, at sundhedsministeren siger, at det selvfølgelig ligger inden for den kompetence, regionerne har, at indgå en aftale med sundhedspersonalet, der betyder, at de får en lønforhøjelse over de næste 3 år, som er betydelig højere end den, der er aftalt på det øvrige offentlige område, og at de sådan set også selv må om, hvordan de finansierer den? F.eks. er der mulighed for, at de kunne finansiere den ved at sige, at man fremover reducerer forbruget af vikarer.

For hvis det er det, ministeren siger, så er det jo en helt ny melding fra regeringens side. For indtil nu har holdningen fra finansministerens side jo meget klart været den – og i den her sammenhæng ytrer han sig da indimellem stadig væk – at det under ingen omstændigheder kunne komme på tale.

Så hvis det er udtryk for, at sundhedsministeren nu vil slippe regionerne fri – godt nok inden

for meget snævre økonomiske rammer, men alligevel – så er det da et fremskridt.

Kl. 15:32

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:32

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Igen forstår jeg udmærket godt, at hr. Per Clausen gerne vil have, at regeringen herved i Folketingssalen går ind i de igangværende lønforhandlinger. Men regeringen er ikke arbejdsgiver, regeringen er ikke part i de her forhandlinger, og derfor finder jeg det fuldstændig utidigt, hvis jeg skulle begynde at komme med nogle betragtninger, når vi ikke er part i dem. Det ville kun ødelægge de forhandlinger, der måtte være i gang.

Kl. 15:32

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ja tak. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er stillet til beskæftigelsesministeren af hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:33

Spm. nr. S 1582

5) Til beskæftigelsesministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

Er ministeren enig i, at det er tudesosset, at der på grund af, at de supplerende dagpenge beskæres, vil blive mindst 900 flere fuldtidsledige?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Beskæftigelsesministeren.

Kl. 15:33

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Der er stor mangel på arbejdskraft i Danmark, og derfor er det vigtigt og nødvendigt, at alle, der kan og vil arbejde på fuld tid, også gør det, frem for at arbejde på deltid med supplerende dagpenge.

Undersøgelser af supplerende dagpenge viser, at hver femte, der modtager supplerende dagpenge, ikke ønsker andet end deltidsarbejde, og kun hver tredje, der modtager supplerende dagpenge, er aktivt jobsøgende. Det er for fuldt ledige otte ud af ti, der er jobsøgende.

Vi må holde fast i, at dagpenge er en forsikring mod manglende arbejde, og at det derfor er en betingelse for at få dagpenge, herunder supplerende dagpenge, at man står til rådighed for arbejdsmarkedet. Aktiv jobsøgning er en forud-

sætning for at være til rådighed og dermed også for retten til dagpenge.

Vi har set flere eksempler på, at arbejdsgivere og ansatte indretter sig, så de ansatte arbejder permanent på deltid med supplerende dagpenge. Det er ikke formålet med de supplerende dagpenge. Tværtimod er formålet at hjælpe personer ud på arbejdsmarkedet og hen til fuldtidsbeskæftigelse.

Når spørgeren spørger om de 900 fuldtidsledige, er der dertil at sige, at det er en statistisk størrelse, der består af flere personer, som er ledige i kortere eller længere tid. I langt de fleste tilfælde vil de fuldtidsledige kun være ledige, fordi de er ved at finde fuldtidsarbejde. Der vil altså være tale om korte perioder med ledighed, inden fuldtidsarbejdet påbegyndes, og det er denne form for ledighed, der er beregnet til at udgøre 900 fuldtidsledige, som jo er et statistisk begreb. Det skal understreges, at det må forventes, at der netto bliver færre ledige end ellers med forslaget, simpelt hen fordi arbejdsgiverne opretter flere fuldtidsjob eller de ubesatte fuldtidsjob nu i højere grad besættes.

Kl. 15:35

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:35

Bjarne Laustsen (S):

Tak for besvarelsen.

Jeg har jo spurgt ministeren, om ikke han synes, det er tudesosset, at man laver en lovgivning, der fører til – og det indrømmer ministeren selv, for det er jo ikke noget, jeg har fundet på, det er noget, ministeren i et svar har oplyst til mig – at der kommer 900 flere fuldtidsledige. Og det synes jeg er problematisk. Det er meget sjældent, at vi herinde laver lovgivning, hvor man direkte ved, hvad det kommer til at betyde. Det gør man her, fordi man kan stille spørgsmålet, og ministeren har også oplyst, at hvis den lov allerede havde været gældende, ville der være over 22.000 mennesker i dette land, der ville miste deres dagpengeret, fordi den simpelt hen var opbrugt. 16.000 af dem er kvinder, og vi ved præcis, at det netop er kvinderne, der bliver ramt mest her. Det er de ufaglærte, og det er i vores udkantsområder. Fiskepigerne har været nævnt i den her forbindelse, fordi der er nogle ting, man ikke kan styre fra arbejdsgiverside, og derfor har man regler om, at man kan blive sendt hjem fra sit arbejde. Det vil sige, at man er fuldtidsansat, men er der dårligt vejr, er der ingen fisk, og så kan man selvfølgelig heller ikke

arbejde. Det er det, der har givet den danske model, flexicurity.

Nu kommer ministeren og griber ind i det her, og derfor er den adfærdsændring, der kan være i det her, at man vil undgå at blive ansat midt i ugen. Så bliver man kun ansat i hele uger, og så ryger fleksibiliteten. Det kan være, at der kommer udenlandsk arbejdskraft til at løse de der situationer. Jeg synes bare, at det er alt, alt for dårligt, men jeg er glad for, at ministeren indrømmer, at der kommer flere fuldtidsledige på baggrund af det her indgreb. Jeg kan ikke forstå, at man laver sådan en lovgivning, og jeg kan ikke forstå, at de områder her, som ikke tidligere har været omfattet af supplerende dagpenge, skal inddrages i det område nu. Jeg kan simpelt hen ikke se formålet med det. Man har 16 G-dage, som arbejdsgiveren næsten pr. definition udbetaler én gang, når året starter, fordi de ved, at de skal betale den del.

Hvad er den dybereliggende grund til, at man er ude efter at ramme de her folk, de her mennesker, som f.eks. på Bornholm har fire-fem job og passer dem og så har nogle enkelte timers ledighed?

Kl. 15:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:37

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Der er i dag stor mangel på arbejdskraft i Danmark, og jeg vil gerne lige slå en ting fast. Vi afskaffer jo ikke de supplerende dagpenge, men vi ændrer reglerne, således at man nu kan få supplerende dagpenge i 30 uger inden for en referenceperiode på 104 uger. Så selvfølgelig anerkender vi, at der kan være vejrlig, der kan være storm, der kan være andre ting, der gør, at man skal hjemsendes og på supplerende dagpenge. Men vi kan ikke have, at man permanent indretter sig på en sådan måde, at man har deltidsbeskæftigelse og så supplerende dagpenge. Det er derfor, vi har fundet det nødvendigt at fastholde, at supplerende dagpenge er en midlertidig ydelse, og vi har nu altså begrænset det til 30 uger inden for en referenceperiode på 104 uger.

Kl. 15:38

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:38

Bjarne Laustsen (S):

Ministeren sagde, at han havde eksempler på, at der var nogle, der havde indrettet sig på en så-

dan måde, at de havde aftalt lønmodtager og arbejdsgiver imellem, at de skulle arbejde på fast nedsat tid. Det har ministeren sagt før. Hvornår kommer de eksempler, som ministeren har, til Folketingets og Arbejdsmarkedsudvalgets kendskab?

Man har også været ude at sige, at der er så og så mange, der ikke engang gider søge et fuldtidsarbejde. Jeg spurgte, om det var de fiskepiger, der har arbejdet 35 år på en fiskefabrik i Skagen, og som har været i Arbejdsmarkedsudvalget. Og ministeren har jo så beklaget, hvis det var sådan, at man kunne forstå det på den måde, at de ikke gerne ville have et fuldtidsarbejde. Det syntes jeg var klogt. Men der er jo netop ikke de eksempler. Og hvis man endelig ville ramme nogen, der havde sådan en adfærd, som ministeren siger, hvorfor lavede man så ikke indgrebet, så det ramte præcis dem i stedet for at ramme f.eks. rengøringsassistenten på Bornholm, der har fire eller fem job hver dag og kører hele øen rundt for at skaffe sig timer nok? Ministeren må da anerkende, at arbejdsmarkedet ikke er ens i hele landet.

Kl. 15:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:39

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg tror jo, at man er nødt til at ændre reglerne for at ændre adfærden hos arbejdsgiverne. Vi har jo set specielt inden for den offentlige sektor, at man oplyser, at man kun kan klare sig med deltidsbeskæftigede af planlægningsmæssige grunde. Der vil jeg bare sige, at så længe vi har det regelsæt, som vi har, vil man selvfølgelig indrette sig efter det.

Jeg synes, vi skal fastholde, at supplerende dagpenge er en midlertidig ydelse i en kortvarig periode, og det er så det, vi har prøvet at sikre med reglerne. Hr. Bjarne Laustsen siger, at jeg påstår det, men der er jo rent faktisk lavet undersøgelser af, at hver femte, der modtager supplerende dagpenge, oplyser ikke at ønske længere arbejdstid. Altså, der går jeg ud fra at vi er enige om, at man ikke skal have supplerende dagpenge i den situation. Vi kan se, at det kun er hver tredje, der modtager supplerende dagpenge, på trods af at de står til rådighed fuldtids, som rent faktisk søger fuldtidsarbejde.

Kl. 15:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:40

Bjarne Laustsen (S):

Er beskæftigelsesministeren ikke enig i, at hvis man er på nedsat tid og modtager supplerende dagpenge, så står man til rådighed for et fuldtidsjob? Den bedste måde er jo at give folk muligheden for at få et fuldtidsjob, og så skal de tage det, men det har folk ikke været præsenteret for, og derfor rammer det her jo fuldstændig ensidigt lønmodtagerne. Altså, hvis det var sådan, at ministeren gerne ville oprette nogle flere fuldtidsjob, hvilket man kunne sige at man kunne lave tiltag til i den offentlige sektor, var det noget andet, og derfor vil jeg også gerne spørge: Hvilke incitament er der for, at arbejdsgiverne skulle oprette fuldtidsjob i den private sektor, når det drejer sig om reservetjenere, fiskepiger, løsarbejdere? Hvilke incitament er der til, at arbejdsgiverne skal ændre adfærd i forhold til det her? Lovforslaget er ensidigt vendt mod lønmodtagerne og for at få dem til at ændre adfærd. Det er jo svært, for enten skal de finde ud af at arbejde uden at få supplerende dagpenge, eller også skal de sige ja til at være fuldtidsledige. Er det ikke korrekt?

Kl. 15:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:41

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Den her ændring retter sig mod nogle arbejdsgivere, og jeg går ud fra, at alle arbejdsgivere har en interesse i, at deres arbejdsplads og deres virksomhed består. Vi har set ved tidligere reguleringer af det her område, at arbejdsgiverne altså er blevet bedre til at planlægge arbejdet, og sådan var det jo også i fiskeindustrien for år tilbage, hvor reglerne var meget mere lempelige. Så er de blevet strammet, og alligevel har man jo været i stand til gennem planlægning af arbejdet at tilpasse sig de nye regler, og det tror jeg er en fornuftig måde at gribe det her an på.

Kl. 15:42

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er stillet til beskæftigelsesministeren af hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:42

Spm. nr. S 1583

6) Til beskæftigelsesministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

Vil ministeren tage initiativ til at ændre reglerne for optjening af efterlønspræmien, således at eksportchauffører kan få udbetalt den fulde efterlønspræmie, når de fortsætter med at arbejde indtil pensionsalderen?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Beskæftigelsesministeren.

Kl. 15:42

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Arbejde, der kan medregnes til optjening af den skattefri præmie i efterlønsordningen, følger reglerne om optjening af beskæftigelseskravet. Optjeningen sker som hovedregel på grundlag af opgjorte løntimer, men hvis arbejdstiden anses for ukontrollabel, lægges det timetal, der er beregnet på grundlag af indtægten, til grund ved opgørelsen.

Arbejde som eksportchauffør anses efter reglerne som ukontrollabelt, og indtægten fra arbejdet omregnes til arbejdstimer med den til enhver tid gældende omregningssats, som i 2008 er 185,94 kr. Eksportchaufførernes problem med at optjene fuld efterlønspræmie skyldes de særlige aflønningsformer på området, som indebærer, at den lave skattepligtige grundløn, eventuelt med fradrag af diverse skattemæssige fradrag, danner grundlag for omregningen.

De særlige aflønningsformer er en fordel i forhold til nogle regler i arbejdsløshedsforsikringsloven, f.eks. fradrag for arbejde og timeoverførsel, og er en ulempe i forhold til regler om f.eks. optjening af efterlønspræmie, som spørgsmålet går på. Der er således en balance i det nuværende regelsæt, hvor man så at sige må tage det sure med det søde.

Der har tidligere i dagpengesystemet været forskellige omregningssatser for forskellige faggrupper. Det medførte forskellige resultater for forskellige grupper og gav anledning til administrative problemer. Derfor indførte man i 1982 en fælles omregningssats for alle faggrupper, og jeg mener ikke, det er en god idé at anvende forskellige principper i forhold til forskellige regelsæt, og jeg har derfor ingen aktuelle planer om at ændre reglerne på dette område.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:44

i forhold til, at præmien skal beregnes efter reglerne om opgørelse af beskæftigelseskravet og dermed også reglerne om kontrollabel eller ukontrollabel arbejdstid.

Kl. 15:44

Som jeg allerede har sagt, synes jeg, at reglerne er rimelige, og jeg har ikke planer om at ændre dem.

Bjarne Laustsen (S):

Jeg takker for svaret og også for, at ministeren anerkender, at der er et problem her. For hvis vi er enige om, at vi gerne skulle have seniorerne til at arbejde og der skal være incitament til det, så er det her et sted, hvor vi kan se at regeringen vil belønne de rigeste med 100.000 kr. i skattefri præmie, bare fordi de er født et bestemt år – altså 64-års reglen.

Her kan vi se, at der er nogle mennesker, der gerne vil blive ved med at arbejde, hvilket et stort flertal i Folketinget ønsker at de skal gøre. De gør overhovedet ikke brug af efterlønsordningen, ikke en eneste krone trækker de på den. De vil gerne fortsætte med at arbejde. Hvorfor skulle de så ikke have den præmie, ligesom alle mulige andre får?

Jeg føler, at det er en mangel, og at det er forkert, at man har lavet det her. Der er ikke nogen, der har haft til hensigt, at reglerne skulle være sådan. Derfor går spørgsmålet på, om man ikke godt vil arbejde på, at de bliver ændret. Vi er jo i en mangelsituation, hvad angår chauffører. Vi mangler ca. 6.000 chauffører på landsplan, har jeg fået oplyst, og derfor ville det jo være kærkomment. Der er også mange arbejdsgivere, der siger, at de har svært ved at rekruttere, og derfor vil de gerne have de lidt ældre, erfarne chauffører til at køre.

Derfor er det da – for at bruge det ord igen – tudetosset, at nogle af dem bliver animeret til bare at tage fuld efterløn, for det kan de jo få. Men hvis det er sådan, at reglerne her faktisk straffer mange af dem på grund af de omregningsregler, som ministeren nævner, så vil de komme til at mangle to eller tre efterlønspræmier, og det kan jeg simpelt hen ikke se nogen grund til, hvis de ikke gør brug af efterlønsystemet. Det er jo nøjagtig derfor, vi har lavet dem, er det ikke korrekt?

Kl. 15:45

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:45

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg må lige minde hr. Bjarne Laustsen om, at det i sin tid var spørgerens eget parti, som da var det regeringsbærende parti, som indførte reglerne om efterlønspræmie. Det gælder således også

Kl. 15:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:46

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil gerne gøre ministeren opmærksom på, at det var Venstre og De Konservative, der i 2006 tog stilling til og ændrede reglerne og også hævede efterlønsgrænsen igen for de nye årgange. Men det forhindrer jo ikke, at det vil være fornuftigt nok at anerkende, at der er et problem her, hvis der er uhensigtsmæssigheder i systemet – ligesom regeringen er kommet med et tiltag for de 64-årige, fordi man gerne vil have, at nogle af seniorerne bliver længere på arbejdsmarkedet – og man har nogle regler her, der gør, at folk trækker ud af systemet i stedet for at blive på arbejdsmarkedet, og især, når man mangler dem, der kan tjene valuta hjem til Danmark, i stedet for at sige: Det vil vi ikke.

De arbejder jo ude. 3 uger om måneden er de her chauffører totalt set væk hjemmefra. Man kan jo ikke sige, at de ikke gør noget for at slæbe pengene sammen, så derfor synes jeg bare, at vi skulle belønne dem og kvittere og sige: Selvfølgelig kan I få den fulde efterlønspræmie, hvis ikke I gør brug af efterlønsordningen og ikke trækker en eneste krone.

Kl. 15:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:47

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Eksportchauffører er hverken bedre eller ringere stillet end andre erhvervsgrupper, hvis arbejdstiden anses for ukontrollabel. Når køreskiver ikke kan sidestilles med dokumentation, der gør, at arbejdsgiveren kan føre kontrol med arbejdet, skyldes det jo bl.a., at den pausetid og den tid, der anvendes på manuelt arbejde med f.eks. af- og pålæsning samt på særlige arbejdsfunktioner, der udløser tillæg, ikke registreres på bilens køreskive som køretid.

Efter reglerne er det alene de skattepligtige indtægter, altså først og fremmest lønnen, der indgår i omregningen af indtægter for personer,

der har ukontrollabel arbejdstid. De skattefri diæter er jo ikke en del af lønnen, men er beregnet til at dække ekstraudgifter, som de pågældende eksportchauffører har i forbindelse med arbejdet.

Kl. 15:48

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:48

Bjarne Laustsen (S):

Jo, men det handler jo om et holdningsmæssigt spørgsmål og et principielt spørgsmål. Er det ikke sådan, at det er hele præmien fra 1998 – en ordning, som jeg selv var med til at lave, og som regeringen også er glad for her og også har stemt for begge gange ved ændringerne – og at hele manøvren går ud på, at på de områder, hvor vi mangler arbejdskraft, er det bedre at belønne folk i stedet for at straffe dem, hvis de ikke bruger efterlønnsordningen? Her er nogle, der gerne vil fortsætte med at arbejde. Derfor kan jeg simpelt hen ikke forstå, at man ikke lytter til, at hvis der er blevet begået en fejl på et eller andet tidspunkt, så skal man ikke være for stor til at indrømme det og sige: Så ændrer vi det.

For vi vil gerne have de chauffører til at fortsætte med at arbejde i stedet for at gå på efterløn. Men med de regler her, siger man faktisk til folk: Du er godt tosset, hvis du fortsætter med at køre som eksportchauffør. Du kan bare gå ind på værkstedet eller give dig til at køre truck i stedet for, for så kan du få den fulde efterlønspremie.

Det er der ingen hvide mennesker der kan forstå.

Kl. 15:49

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:49

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Reglerne om ukontrollabel arbejdstid og dermed omregning af indtægten til arbejdstimer ved omregningssatsen har betydning i forhold til flere forskellige regelsæt, bl.a. reglerne om opgørelse af beskæftigelseskravet, skattefri præmie, beregning af overskydende timer og beregning af timer i relation til fradrag i dagpenge og efterløn. Der anvendes samme princip i forbindelse med alle regelsæt.

Som jeg allerede har sagt, kan det i visse sammenhænge, f.eks. i forhold til fradrag for arbejde, være en fordel med et lavt beregningsgrundlag, når den ukontrollable arbejdstid skal opgø-

res, fordi det vil give et mindre fradrag, end et højere beregningsgrundlag vil. På andre områder kan et mindre beregningsgrundlag være en ulempe, f.eks. i forbindelse med det, som vi diskuterer her, nemlig optjening af efterlønspremien. Der er således en balance i de nuværende regler, hvor man så at sige må tage det sure med det søde.

Så vil jeg henvise til, at der tidligere har været forskellige omregningssatser, og det medførte forskellige resultater for forskellige grupper og gav i øvrigt anledning til stort administrativt besvær. Og det var derfor, man i 1982 valgte en fælles omregningssats, og jeg agter ikke at tage initiativ til ændring af dette.

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er stillet til integrationsministeren af fru Astrid Krag.

Kl. 15:50

Spm. nr. S 1589

7) Til integrationsministeren af:

Astrid Krag (SF):

Vækker det ikke bekymring hos ministeren, at der har været tilfælde, hvor Danmark har undladt at overføre asylansøgere til Grækenland, fordi man ikke har modtaget de påkrævede garantier om, at Grækenland ikke vil fængsle og mishandle asylansøgerne eller udvise dem til lande i krig, men faktisk realitetsbehandle asylansøgningerne, og at lande som Norge, Sverige og Tyskland helt eller delvis har stoppet tilbagesendelser af asylansøgere til Grækenland, og kunne ministeren ikke overveje, om Danmark skulle følge trop med vores nabolande og helt stoppe tilbagesendelse af asylansøgere til Grækenland?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Så vidt jeg kan se, er fru Astrid Krag ikke kommet. Der er i dag tilsyneladende et vist frafald, og det er selvfølgelig helt uacceptabelt, at man ikke er til stede, når sagerne skal behandles.

Er fru Astrid Krag ikke i nærheden? O.k., jeg må så konkludere, at det under nr. 7 opførte spørgsmål (spørgsmål nr. S 1589) udgår, og så må vi se, om spørgeren vil bede om en skriftlig besvarelse.

Det næste spørgsmål er spørgsmål nr. 8, der er stillet til transportministeren af fru Pia Olsen Dyhr.

Spm. nr. S 1567

8) Til transportministeren af:

Pia Olsen Dyhr (SF):

Hvad er ministerens holdning til at lade DSB beholde de penge, som DSB betaler tilbage til staten for manglende overholdelse af trafikkontrakten med staten, mod at DSB forpligtes til at anvende disse penge til at leje eller lease erstatningsmateriel til betjeningen af de banestrækninger, der p.t. stadig betjenes af gammelt materiel, der skulle have været udfaset i takt med indførelsen af IC4?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Transportministeren.

Kl. 15:51

Kl. 15:53

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 15:53

Pia Olsen Dyhr (SF):

Ja, jeg er jo glad for, at DSB i dag har fortalt, at de havde tænkt sig at lease materiel. Vi har adskillige gange stillet spørgsmål til ministeren om det, vi har adskillige gange i forhold til DSB presset på for, at vi faktisk ønskede nye tog på skinnerne, især på Sjælland, hvor vi ser de her tidligere røde tog nu malet blå. Det er et problem for landets pendlere; det er et problem, når man sidder i et tog i flere timer, at man så ikke har mulighed for at gå på toilettet. Det er simpelt hen helt uacceptabelt, at vi stadig væk har de her gamle tog kørende rundt, og det er baggrunden for spørgsmålet.

DSB valgte sidste år at betale 500 mio. kr. tilbage, fordi de ikke opfyldte IC4-kontrakten. Det er ganske korrekt, som ministeren gør opmærksom på, at man netop har lagt op til, at DSB selv skal køre den her del af forretningen. Men ministeren må også være bekendt med, at der i Statsrevisorernes beretning står, at det er muligt for Folketinget via et aktstykke i Finansudvalget stadig væk at give midlerne tilbage til DSB, så man faktisk kan få nye tog. Det er vel ikke tilfredsstillende, at vi skal vente til udgangen af 2009, før vi i virkeligheden ender med at se nye tog. Jeg vil gerne i den forbindelse invitere ministeren på togtur til Næstved eller Vordingborg eller lignende, for det er i hvert fald en oplevelse i sig selv, det er nærmest et eventyr.

Vil ministeren alligevel ikke være interesseret i at kigge på muligheden for at lægge flere penge over i den pulje til DSB? Mener ministeren, at det kunne være interessant at kigge på?

Kl. 15:54

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:54

Transportministeren (Carina Christensen):

Jeg føler så sandelig med de pendlere, der dagligt sidder og oplever situationen i nogle alt for dårlige tog, ikke mindst på Sydbanen, som jo er særlig hårdt ramt. Derfor er jeg også rigtig glad for, at DSB i dag er kommet med den melding, at de nu går i gang med at lease erstatningsmateriel, altså nye tog, ikke mindst til den sjællandske regionaltrafik. Jeg synes, det både er godt og positivt og et helt rigtigt træk, man har valgt at foretage her i dag.

Transportministeren (Carina Christensen):

Før jeg besvarer spørgsmålet, vil jeg gerne starte med at gøre opmærksom på, at jeg her til formiddag har orienteret Folketinget om den nyeste udvikling i sagen med IC4-togene. DSB har, som det helt sikkert er spørgeren bekendt, fremsat en ultimativ frist over for AnsaldoBreda om levering af de bestilte IC4-tog. Det første IC4-tog skal være typegodkendt og klar til sammenkoblet drift i maj 2009. DSB har også oplyst, at de er i fuld gang med at fremskaffe erstatningsmateriel i stedet for de gamle blå vogne på regionalbanerne på Sjælland. DSB vurderer, at erstatningsmaterialet kan komme i drift i 2009, og DSB vil stille krav om, at AnsaldoBreda skal betale herfor.

Men nu til besvarelsen af spørgsmål nr. S 1567. I Rigsrevisionens beretning om anskaffelse af IC4-tog fra december 2006 blev det anbefalet, at Transportministeriet søger at benytte trafikkontrakterne til at fremme DSB som en forretnings- og kundeorienteret virksomhed. Baggrunden for anbefalingen var, at ministeriet indtil da havde betalt det erstatningsmateriel, som var indsat som følge af de forsinkede IC4-tog, altså en model svarende til den, der foreslås her i spørgsmålet. Som konsekvens af Rigsrevisionens anbefaling er DSB for 2008 gjort ansvarlig for finansiering af erstatningsmateriel. Den sum, som tilbagefalder til Transportministeriet som følge af den reducerede kontraktbetaling, søges i stedet anvendt til andre formål inden for den kollektive trafik.

Jeg ser ikke på nuværende tidspunkt grund til at foretage et kursskifte i sagen og især ikke i betragtning af den nyeste udvikling i sagen.

Så kan man så diskutere – som spørgsmålet er her i dag – skulle vi så ikke i stedet for at tage de her penge tilbage, som vi gør i togkontrakterne, lade DSB beholde nogle af pengene til at indkøbe erstatningsmateriel for? Jamen det er jo slet ikke nødvendigt, for de har valgt at gøre det helt af sig selv. Rigsrevisionen har jo netop, som jeg var inde på i svaret, anbefalet, at man ikke går ind og sender de her penge tilbage til DSB, men at man indretter trafikkontrakterne på en måde, så DSB selv har et incitament til at købe erstatningsmaterialet ind. Det har de nu gjort. Derfor bør vi faktisk være glade alle sammen.

Kl. 15:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 15:55

Pia Olsen Dyhr (SF):

Ministeren er vel ikke uenig med mig i, at der er forholdsvis lang tid til udgangen af 2009, og at en af DSB's udfordringer jo også er det økonomiske råderum. Det betyder noget for DSB's økonomi, når man vælger at betale 500 mio. kr. tilbage. Jeg er godt opmærksom på, at de er kontraktligt forpligtet, men det forhindrer faktisk ikke Folketinget i med et aktstykke i Finansudvalget at give pengene tilbage til DSB og sige: Vi er faktisk villige til at bruge de her penge til at lease tog. Det er også korrekt, som ministeren siger, at det selvfølgelig er op til DSB selv. Det er en selvejende institution. Men nu skal vi jo ikke være blåøjede eller ikke forholde os til, at DSB faktisk er statens. Staten er enejejer i DSB.

Jeg synes, at der i hvert fald er én ting, der er meget tankevækkende i Statsrevisorernes beretning. Det er nemlig, at DSB i september 2004 anbefalede Transport- og Energiministeriet ikke at leje tog, det vil sige, at DSB selv har valgt at sætte sig i den situation, som de nu har gjort. Burde ministeren ikke allerede tidligere have vist en vis interesse i forhold til at lease tog, og har ministeren gjort det?

Kl. 15:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:56

Transportministeren (Carina Christensen):

Jeg kan ikke helt se, hvad problemet er. Jeg tror, at vi sådan set er fuldstændig enige om, at vi ønsker nyt materiel til pendlerne på de sjællandske regionalbaner. Det, som DSB har meddelt os i dag, er, at de nu vil leje yderligere erstatningsmateriel. De vil selv betale for det. De mener, de med rette kan forvente at få pengene tilbage fra

Ansaldobreda, når de rejser erstatningskrav. Hvorfor skulle vi så tage initiativ til at lade skatteborgerne betale det, som DSB nu selv har fundet en rigtig, rigtig god løsning på?

Jeg er da enig i, at jeg også ønsker, at det her skal gå så hurtigt som overhovedet muligt. Vi har jo selv hørt DSB's administrerende direktør i dag sige, at de også ønsker, at det her skal gå hurtigt. Derfor er de gået i gang med at se på, hvilke muligheder der er for at få indsat nyt materiel snarest muligt. Han er så blevet spurgt om, hvornår han regner med at det er realistisk, og der siger han så i 2009. Men kan det blive før, så er jeg sikker på, at DSB også vil gøre, hvad de kan for at efterleve det.

Kl. 15:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Magnus Heunicke som medspørger.

Kl. 15:57

Magnus Heunicke (S):

Sagen her er jo en udløber af IC4-skandalen, en meget relevant udløber, for det er her, vi finder dem, der virkelig – hvad skal man sige – lider aller mest under det, det er nemlig dem, der tager med den sjællandske regionalbane. Jeg er selv en af dem, for jeg bor i Næstved og pendler til København hver dag frem og tilbage og sidder jo dagligt i de her gamle – som de blev kaldt – kreaturvogne.

Den undskyldning, som vi, der rejser derfra, mine medpendlere og jeg, har fået indtil videre, er sådan nogle små kuponer, man kan veksle til chokolade og kaffe. Det er noget, man griner af til at starte med. Nu har vi alle sammen tegnebogen fuld af de her kuponer, og det er sådan en undskyldning, fordi vi stadig væk har det her fuldstændig utidssvarende materiel.

Nu kan jeg forstå, at ministeren ikke ønsker at bruge de penge, som DSB har betalt tilbage, til at lease nye tog. Kunne man forestille sig, at de penge så blev brugt til – når der alligevel skal opgraderes – at opgradere til at være en hurtigbane, som kører 180 km/t. i stedet for 160 km/t.?

Kl. 15:58

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:58

Transportministeren (Carina Christensen):

Altså, jeg vil gerne gentage svaret fra før. DSB har i dag sagt, at de nu vil gå ud og leje nyt erstatningsmateriel. De har sagt, at de nok selv skal betale for det. Grunden til, at de meget gerne selv vil betale for det, er, at de siger, at de tror

på, at når de rejser et erstatningskrav over for AnsaldoBreda, så kan de få pengene derfra, så jeg kan slet ikke se nogen grund til, at vi skulle belaste de danske skatteydere med at sende en regning derhen.

Det er også det, vi har tilkendegivet, nemlig at vi trækker penge ud af trafikkontrakten med DSB, fordi vi ikke har fået IC4-togene til tiden. Det skal vi gøre. Vi har så de penge ekstra at disponere over, som jeg mener kan bruges langt mere fornuftigt andre steder i den kollektive trafik. Det kunne så være som et led i en hastighedsopgradering. Det er jo et godt forslag, der så er kommet fra hr. Magnus Heunicke i dag. Vi kan så i forbindelse med investeringsplanen til efteråret kigge på, hvordan man så kan bruge pengene godt og fornuftigt. Men der er ingen grund til, at vi betaler to gange for noget, som DSB sådan set har tilbudt selv at betale for, og som italienerne formentlig i sidste ende kommer til at betale.

Kl. 15:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Magnus Heunicke.

Kl. 15:59

Magnus Heunicke (S):

Den pointe tror jeg faktisk vi er enige om. Det er fuldstændig krystalklart sagt af ministeren, at hvis den regning kan sendes til Italien, så er det det helt rigtige sted at sende den hen. Jeg synes også, at det er det moralsk rigtige sted at sende den. Hvis det juridisk kan holde, er det egentlig det, vi skal gøre.

Men så vil jeg i hvert fald kvittere for den udstrakte hånd, jeg fornemmede fra ministeren, for jeg må sige, at det er utilfredsstillende og det er elendigt, og de der kaffekuponer er jo ikke noget nær en undskyldning. Når vi alligevel her til næste år skal forbedre og udskifte skinnerne på Sydbanen, var det da helt oplagt at sige: Jamen så lad os da samtidig bruge de få ekstra penge på at sikre, at banen ikke bliver en 160 km/t.-bane, men en 180 km/t.-bane. Og hvor skal pengene komme fra? Jo, f.eks. fra den bod, som DSB må betale tilbage til staten. Der tror jeg, at man udeomkring hos de sjællandske pendlere vil sige: O.k., det er der faktisk en idé i, og det er der fornuft i. Det er også retfærdigt.

Kl. 16:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 16:00

Transportministeren (Carina Christensen):

Jamen jeg synes, det lyder som et godt og konstruktivt forslag. Der er et reelt behov på Sydbanen, det kan vi hurtigt blive enige om. Vi er jo i gang med at lave en investeringsplan her til efteråret, som vi også skal forhandle politisk. Jeg vil da hilse alle gode forslag velkommen, og så må vi jo vurdere dem der.

Kl. 16:01

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 16:01

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg synes også, det er positivt, at ministeren melder tilbage, at det selvfølgelig er AnsaldoBreda, der i sidste ende skal betale det her. Det er vi faktisk slet ikke uenige i. Vi ser bare gerne, at de penge, som DSB betaler tilbage, bliver brugt på en eller anden måde i pendlertrafikken. Det er jo pendlere, der mærker, når der ikke er penge til rådighed, og når der er gamle tog. De er i virkeligheden nødt til at finde sig i, at togene både kører langsomt, at der ikke er ordentlige toiletter osv. osv.

Jeg vil spørge ministeren, om hun ikke mener, at vi politikere også skal føle et vist ansvar, i forhold til at der ikke er leveret bedre tog tidligere. Jeg synes jo, det er tankevækkende, at politikere ikke valgte at gribe ind, da DSB i september 2004 anbefalede på det tidspunkt Trafik- og Energiministeriet, at man ikke skulle købe nyt materiel. Der tror jeg faktisk at vi kunne have gjort en forskel. Nu er jeg så glad for, at DSB er iklædt førertrøjen, men det burde være sket langt tidligere.

Kl. 16:01

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 16:01

Transportministeren (Carina Christensen):

Jamen der er jo indsat erstatningsmateriel tidligere, og der blev jo også lavet en opgradering af banen i sin tid, men selvfølgelig kunne man godt have ønsket sig mere, for der er jo stadig væk de her blå vogne, som folk er så utrolig utilfredse med.

Det er sådan, at Transport- og Energiministeriet, som det dengang hed, jo også har afsat midler til det og været inde at finansiere noget erstatningsmateriel. Der var det så bare, at Rigsrevisionen vendte tilbage og sagde, at det var en forkert måde at gøre det på. Altså, det er DSB, der bør finansiere det her erstatningsmateriel.

Det har de så lovet os i dag at de vil gøre. De arbejder aktivt på hurtigst muligt at få indsat noget nyt materiel, og de forventer at kunne sende regningen videre til italienerne. Det betyder altså, at vi har penge tilovers, som vi så kan bruge andre gode steder, eventuelt i den kollektive trafik.

Kl. 16:02

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ja tak. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er stillet til transportministeren af fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 16:02

Spm. nr. S 1588

9) Til transportministeren af:

Pia Olsen Dyhr (SF):

Hvad er baggrunden for, at ministeren fortsat tror på, at IC4-togene vil blive leveret?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Transportministeren.

Kl. 16:02

Transportministeren (Carina Christensen):

Som jeg tidligere i dag har orienteret Trafikudvalget om, så har AnsaldoBreda fået en endelig frist for levering af et typegodkendt og kontraktuelt IC4-togsæt til landsdelsdrift med sammenkoblede togsæt.

DSB har tilkendegivet, at målet er at få et sådant togsæt hurtigst muligt, men såfremt AnsaldoBreda ikke kan overholde den fastsatte frist til maj 2009, opsiges både kontrakten om levering af IC4-tog og kontrakten om levering af IC2-tog.

Jeg har taget DSB's nye beslutning til efterretning og har bedt DSB sikre, at Transportministeriet løbende holdes orienteret om fremdriften, så jeg kan orientere Folketinget tæt om den videre udvikling.

Kl. 16:03

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 16:03

Pia Olsen Dyhr (SF):

Vi har også med tilfredshed noteret os, at DSB har sat klare tidsfrister i forhold til AnsaldoBreda, og vi ser også frem til at se AnsaldoBredas reaktion på de krav, der er stillet fra DSB's side. Det er fornuftigt ikke kun i forhold til, at man kræver 14 togsæt leveret, men også i forhold til, at der inden for et år skal være et togsæt, der faktisk viser sig at køre under Storebæltsforbindelsen.

Det, jeg så kan være bekymret for og stadig væk synes er interessant, og som er grunden til, at jeg stiller det her spørgsmål, er jo, at vi jo hele tiden har håbet på og hele tiden har troet på, at de her tog kunne blive leveret. Men vi er flere gange endt med faktisk at blive snydt.

Mange er opmærksomme på, at softwaren i togene ikke snakker sammen, motorerne er gamle standarder, og der er mange tekniske problemer i forbindelse med en sammenkobling af IC4-togene. Jeg tror i hvert fald, at det kan være svært at forestille sig, at de her tog reelt kommer ud at køre. Jeg har et håb om det osv., men jeg synes efterhånden, at det er et håb, som er knyttet op på noget næsten fiktivt.

Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvad det er, der gør, at ministeren har tillid til det her system, for jeg har mistet tilliden. Hvis jeg ikke den 1. august ser, at man reelt har lavet et togsæt, som kan køre under Storebælt i landsdels-trafikken, som er det delmål, som DSB har sat ind, så tror jeg ikke længere på, at IC4 faktisk kommer ud at køre. Er det ligeså ministerens vurdering?

Kl. 16:05

Anden næstformand (Søren Espersen):

Transportministeren.

Kl. 16:05

Transportministeren (Carina Christensen):

Vi har jo holdt et godt og konstruktivt møde hos DSB i morges, og DSB's bestyrelse orienterede os om den her nye, vigtige beslutning, de har truffet om at indlede en opsigelse af kontrakten vedrørende IC4- og IC2-tog.

Jeg synes, det er den rigtige beslutning, der er truffet, og jeg er meget tilfreds med, at de har gjort det, og at vi nu får sat AnsaldoBreda stolen for døren og kan se en fremdrift i den her sag. Det er jo ikke en sag, der på nogen måde er tilfredsstillende for nogen parter.

Den beslutning er selvfølgelig et tegn på, at tilliden til AnsaldoBreda er svækket voldsomt, og jeg må jo også sige, at min opfattelse ikke er anderledes, end SF's ordførers opfattelse er. Det er jo også den opfattelse, man har i DSB's bestyrelse og i DSB's ledelse, og det er jo derfor, man tager det her meget drastiske skridt og nu indleder en bevægelse hen mod det, der kan ende med at blive en opsigelse af kontrakten.

Kl. 16:05

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 16:06

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er meget enig med ministeren i, at det var et tiltrængt skridt, der nu blev taget fra DSB's side. Der er ingen tvivl om, at der skal ske noget. Alle pendlere er utilfredse, vi er faktisk alle sammen utilfredse, og jeg tror, at især vi, der oprindeligt har været med til at bestille de her togsæt og gerne ville have nye tog på skinnerne i Danmark, tilbage i 1998 har sagt aktivt, at vi mente, at vi skulle investere i 83 togsæt i Danmark. Det var så ikke specielt AnsaldoBreda, vi gerne ville have som leverandør, men vi ville gerne have togsæt i en forventning om, at de kom. Vi fandt finansiering af både indtægter og udgifter, og på den måde var SF et meget ansvarligt parti i 1998 i forhold til det her. Derfor har det jo bekymret os dybt, at vi endnu ikke har set de togsæt, og at der på den måde ikke har været et pres.

Vi har stor forståelse for, at DSB af både juridiske og økonomiske årsager skal lade et vist tidsrum gå for at se, om man bagefter f. eks. kan få penge tilbage på kontrakten. Det har vi stor forståelse for. Men vil ministeren ikke også godt sige, at delmålet den 1. august er ganske væsentligt?

Kl. 16:07

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 16:07

Transportministeren (Carina Christensen):

Jeg synes, det er meget fornuftigt, at man har lavet det her varsel på 12 måneder, og det er jo ikke noget, som DSB bare har fundet på. De har brugt lang tid til at forberede den her meget væsentlige beslutning, og de har også spurgt gode juridiske eksperter om den nødvendige tidsfrist, så de står på sikker grund, hvis det ender med et stort juridisk efterspil, og der har man sagt 12 måneders varsel. Det er det, der er nødvendigt, så skulle vi stå på sikker grund, hvis der kommer et efterspil.

Vi har også tidligere på dagen drøftet, at der så vil være nogle milepæle undervejs frem mod maj 2009. Der vil være meget stor opmærksomhed på, hvordan AnsaldoBreda nu svarer den 1. juni, men selvfølgelig også på, om de lever op til at levere enkeltkørende tog i landsdelstrafikken pr. 1. august, og det må vi jo afvente og se. Vi har jo aftalt, at Trafikudvalget mødes hos DSB kort tid derefter og evaluerer indsatsen. Jeg er enig i, at det er en vigtig milepæl.

Kl. 16:08

Anden næstformand (Søren Espersen):

Så er det hr. Magnus Heunicke som medspørger.

Kl. 16:08

Magnus Heunicke (S):

Jeg skal også fra Socialdemokratiets side sige, at man ikke kan være tilfreds med IC4-sagen, det kan man ikke være, men vi mener, det er på høje tid, at der sker noget så drastisk som det, der nu er sket, og vi må sige, at nu skal de også komme, og derfor synes jeg, det er helt reelt, at hvis ikke de kommer nu, så må vi opsige kontrakten.

Når det drejer sig om milepælene det første år – og det er jo det, som spørgsmålet nu er drejet ind på – er det jo meget centralt. Det vigtige er jo, at nu har man sagt det her, men hvad vil der ske, hvis man ikke når det? Vi har jo før hørt om frister, der er blevet overskredet – mildt sagt – i den her sag. Vil man så alligevel kunne fifle med aftalen? Der er det vigtigt for os i dag at få en tilkendegivelse fra ministeren om, at den aftale vil man ikke genforhandle; der bliver ikke nogen ændringer eller nogen justeringer eller noget som helst, hvor man giver nogen form for kredit eller noget i det her år, der nu skal gå; den aftale ligger fast hele året ud.

Kl. 16:09

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 16:09

Transportministeren (Carina Christensen):

Det skridt, man nu har taget fra DSB's bestyrelses side, er uigenkaldeligt. Vi kan ikke gentage det her. Man kan ikke komme med trusler om, at man vil opsige en kontrakt, og så sige, at man ikke gør det alligevel – og så gentage det igen. Det er den eneste gang, vi får muligheden for at opsige den her kontrakt, som vi nu har varslet at vi vil gøre, hvis de ikke lever op til deres del af aftalen og leverer de her tog i maj 2009.

Min holdning er, at vi allerede nu skal gå i gang med at overveje en plan B, altså: Hvad gør vi så, hvis vi ender i den situation? Jeg tror, at vi alle sammen gerne vil have de her tog, og det bedste vil være, at vi får de her tog hurtigst muligt, men hvis vi nu ender i en situation, hvor vi ikke får togene, hvad skal vi så gøre alternativt?

DSB's bestyrelse er gået i gang med at arbejde på et forslag til en plan B, som de vil forelægge os på et tidspunkt. Vi er også i ministeriet allerede gået i gang med at overveje, hvordan man mere langsigtet skal planlægge togindkøb her i Danmark.

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Magnus Heunicke.

Kl. 16:09

kommende vil jeg sige, at den nærmest er ikke-eksisterende. Men når nu ministeren siger, at tilliden er meget svækket, vil jeg prøve at vende spørgsmålet om. For der står jo: »Hvad er baggrunden for, at ministeren fortsat tror på, at IC4-togene vil blive leveret?« Jeg vender spørgsmålet lidt om og spørger, om ministeren – for IC4-togenes vedkommende – overhovedet tror på, at togene bliver leveret. Efterfølgende er der jo en IC2-del, som jeg personligt ikke tror nogen sinde vil komme ud at køre på de danske togs Skinner.

Kl. 16:12

Magnus Heunicke (S):

Det lyder fornuftigt. Det er tragisk, at det er kommet så langt ud, at vi skal overveje en plan B her 4-5 år efter, at togene skulle have været leveret, og at vi nu skal sige: Hvis de ikke kommer, hvad gør vi så? Men så langt er vi altså ude, og det viser omfanget af problemerne i den her sag og den situation, vi har bragt os i.

Jeg synes, det er helt centralt at få at vide i forbindelse med den der plan B: Det må også have noget at gøre med elektrificeringen af jernbanen, for det vil betyde et helt nyt udbud af tog, hvis man vil elektrificere. Er det også med i ministeriets overvejelser at færdiggøre den el-ledningsudrulning, som man stoppede med midt i 1990'erne?

Kl. 16:09

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 16:12

Transportministeren (Carina Christensen):

Jeg er da i tvivl om, om togene nogen sinde bliver leveret. Og derfor er jeg sådan set også tilfreds med, at DSB's bestyrelse, som jo har den samme tvivl nu, hvor deres tillid til AnsaldoBreda har lidt et alvorligt knæk, nu har taget dette meget alvorlige skridt at stille et ultimatum: Hvis ikke de kan levere de tog, som de skal i maj 2009 ifølge kontrakten, så ophæver vi kontrakten.

Det er jo selvfølgelig ikke noget, man gør bare for sjov – det er, fordi der er en begrundet frygt for, at vi ikke kommer til at se de her tog blive leveret.

Kl. 16:13

Anden næstformand (Søren Espersen):
Transportministeren.

Kl. 16:10

Transportministeren (Carina Christensen):

Jeg vil gerne sige, at jeg har et fuldstændig åbent sind, når det handler om fremtidige indkøb af tog. Det vigtigste er, at vi tænker os godt om, og at vi tænker langsigtet. Og hvis vi måtte ende i den ulykkelige situation, at vi ikke får vores IC4-tog, jamen så må vi jo se på situationen i maj anno 2009: Hvad er det så for nogle tog, man vil købe, hvis man skal ud og afgive en ny ordre? Og det er jo klart, at dér er det helt oplagt at drøfte elektrificering af jernbanenettet: Hvad vil det koste? Hvor lang tid vil det tage, inden man så vil kunne få sådan nogle eldrevne tog ud at køre på skinnerne? Og så må man jo holde det op mod, hvad der er af dieseldrevne tog. Alle alternativer synes jeg man skal gå ind og vurdere og bruge rigtig god tid på, så man får det bedst mulige afsæt til at komme videre.

Kl. 16:10

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Kim Christiansen for endnu en kort bemærkning.

Kl. 16:13

Kim Christiansen (DF):

Jeg har også bemærket mig ministerens udtalelser om en plan B, og jeg har også i løbet af dagen hørt flere nævne endog en plan C. Lad os håbe, at vi ikke ender ude i det. Men når man allerede taler om en plan B, taler man vel også om, at den udtalelse, der er kommet fra DSB i dag, er en reel opsigelse af kontrakten.

Det, mit spørgsmål egentlig går på, er, om ministerens tillid til DSB's ledelse efter dagens udmeldinger er øget betragteligt. Hvis det her endnu en gang kuldsejler – vi har jo tidligere stået i lignende situationer med en masse løfter fra både DSB's og AnsaldoBredas side – mener ministeren så ikke, at det bør få nogle konsekvenser for ledelsen i DSB?

Kl. 16:13

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Kim Christiansen som medspørger.

Kl. 16:11

Kim Christiansen (DF):

Ministeren gav udtryk for, at tilliden til AnsaldoBreda er stærkt svækket. For mit eget ved-

Kl. 16:11

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 16:13

Transportministeren (Carina Christensen):

Det er jo ikke en endelig opsigelse, for den kan først komme i maj 2009, men det er de indledende skridt, der er nødvendige at tage, for at vi kan lave den endelige opsigelse i maj 2009. Man kan sige, at når vi nu taler om plan B, er det ikke, fordi vi erkender, at der aldrig kommer nogen tog. Det er det ikke. Det er rettidig omhu, som vi udviser her. Jeg håber sådan set, at togene kommer, og jeg tror, at der er rigtig mange her i Danmark, der gerne vil have de her IC4-tog. Der kører nu fire tog i Jylland, som er blevet modtaget rigtig godt af kunderne, der er meget tilfredse med dem og synes, at det er nogle rigtig gode tog. Så det ville jo være dejligt, hvis vi fik en hel masse tog ud på vores skinner allerede fra næste år. Det tror jeg sådan set at der er mange der vil være rigtig taknemlige for. Det er bare vigtigt, at vi forbereder os på den værste tænkelige situation, nemlig at togene ikke kommer – for så skal vi selvfølgelig have overvejet, hvad vi så vil gøre i stedet.

Kl. 16:14

Anden næstformand (Søren Espersen):

Så er det fru Pia Olsen Dyhr for en afsluttende bemærkning.

Kl. 16:14

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er glad for at høre ministeren sige, at den tidsplan, der er lagt frem, holder – og at det gælder, hvis den ikke holder, at man i virkeligheden opsiges kontrakten med AnsaldoBreda. Det er det, der herefter står klart, og det er jeg glad for at ministeren bekræfter.

Jeg synes, vi nu skal begynde at kigge fremad. Jeg synes, vi har nogle udfordringer i forhold til togdriften i Danmark, og vi kan jo ende i en situation, hvor kontrakten opsiges. Og der skal vi jo begynde at kigge på, hvad det så er for nogle tog, vi i stedet skal have leveret. Jeg håber, at ministeren netop vil skue fremad i stedet for at holde os i nutiden, hvor vi er nødt til at købe dieseltog, som i virkeligheden ikke findes særlig mange steder i Europa, og at vi begynder at diskutere eltog, så vi kommer et skridt frem i stedet for hele tiden at skulle løbe bagefter. Det kræver jo så, at man lader elektrificeringen af jernbanelinjet indgå i forbindelse med investeringsplanen. Jeg vil høre, om ministeren ser positivt på det.

En anden ting er, at vi i forhold til staten som ejer får en udfordring, for der er ingen tvivl om, at vi stadig væk ikke helt har fundet ud af at

håndtere det der med private virksomheder, når det gælder DSB – og egentlig også DONG Energy. Jeg tror, at vi skal begynde udvikle, hvordan vi kan gøre det bedre.

Kl. 16:15

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 16:15

Transportministeren (Carina Christensen):

Jeg kan bekræfte, at vi meget gerne vil se på elektrificeringen i forbindelse med investeringsplanen. Den investeringsplan, vi laver til efteråret, skal jo række mange år ud i fremtiden, og de beslutninger, som vi træffer i forbindelse med investeringsplanen, skal jo også være nogle, der er fremtidssikrede og passer ind i et meget langsigtet perspektiv. Der er det helt oplagt at se på elektrificeringen og muligheden for – på sigt – at få såkaldte eltog. Men man skal bare ikke undervurdere, at det er meget, meget omkostningsfyldt. Det koster rigtig mange penge at elektrificere vores jernbanelinje – og så vil man yderligere skulle vente på, at det blev færdigt, inden man så kunne købe de eldrevne tog. Men der er perspektiver i det, og det ser vi også på i forbindelse med investeringsplanen.

Kl. 16:16

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til transportministeren. Dermed er spørgsmålet sluttet.

Det næste spørgsmål er spørgsmål nr. 10 til udenrigsministeren af hr. Frank Aaen.

Kl. 16:16

Spm. nr. S 1505

10) Til udenrigsministeren af:

Frank Aaen (EL):

Vil regeringen i forhandlingerne om et internationalt forbud mod klyngebomber støtte Norges, Østrigs og en række andre landes forsøg på at få vedtaget et vidtgående forbud, eller vil regeringen støtte de NATO-lande, som ønsker et mere udvandet forbud, der f.eks. tillader brug af klyngebomber med selvdestruktionsmekanismer?

Anden næstformand (Søren Espersen):
Udenrigsministeren.

Kl. 16:16

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det er lige netop nu 2 uger siden, at vi i Folketingssalen havde en debat – endda en hastedebat – om klyngebomber og den danske strategi,

fordi der for øjeblikket er en konference i gang i Dublin.

Der er intet sket, siden vi havde debatten for 14 dage siden, som ændrer noget som helst ved den danske position, og så skal jeg gøre opmærksom på, at den danske position jo er dækket ind af følgende partier: Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Det Radikale Venstre og uden for partierne fru Pia Christmas-Møller og fru Gitte Seeberg. Vi stemte alle sammen for følgende forslag til vedtagelse for 14 dage siden, hvis hr. Frank Aaen skulle have glemt det:

»Folketinget opfordrer regeringen til at gennemføre konklusionerne i regeringens analyse om klyngeammunition og at arbejde aktivt for hurtigst muligt at etablere et internationalt juridisk bindende forbud mod klyngeammunition, som forvolder uacceptable skader på civile. Folketinget lægger vægt på, at Danmark afstår fra at bruge klyngeammunition uden særskilt inddragelse af Folketinget.«

Det var Folketingets brede flertal enig om den 7. maj; det er i dag den 21. maj, og Folketingets brede flertal er fortsat enig om det.

Kl. 16:18

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 16:18

Frank Aaen (EL):

Sagen er jo, at der i øjeblikket foregår forhandlinger om det her i Dublin, og derfor er det meget vigtigt at vide, hvor Danmark står i de forhandlinger. Støtter Danmark de lande, som ønsker et totalt forbud? Jeg kan sige, at vi fra en rapport, der er kommet fra Human Rights Watch, ved, at det traktatforslag, der ligger til forhandling i Dublin, støtter et totalforbud mod klyngebomber, og Human Rights Watch siger, at det er meget vigtigt at fastholde det, og at enhver svækkelse af den traktat vil medføre, at flere mennesker vil dø.

Det er meget vigtigt, og derfor synes vi, at det er meget beklageligt – og det vil jeg da gerne have ministerens kommentar til – at når de så oplister, hvordan forhandlingerne kommer til at gå, siger de, at der en række lande, der vil forsøge at svække traktatudkastet, og et af de første lande, der i den opremsning bliver nævnt blandt dem, der under forhandlingerne vil arbejde imod et totalforbud og for, at man stadig væk må bruge visse former for klyngebomber, er Danmark.

Der er over 100 lande, der deltager, og de værste modstandere af et forbud, som f.eks. USA, Rusland og Kina, er der slet ikke, så der er i virkeligheden mulighed for at få vedtaget en stærk traktat, og så ser vi altså, at Danmark står blandt de lande, der arbejder for en svækkelse af traktaten.

Ministeren vil sikkert sige, at det ikke er en konsekvens af det forslag til vedtagelse, der blev vedtaget i Folketinget forleden dag, men derfor synes jeg alligevel, at det ville være en god idé at få at vide fra regeringen, hvordan man faktisk synes at Danmarks rolle er: Er vi blandt de lande, der virkelig arbejder hårdt for at få forbudt de her klyngebomber, eller har vi tilpasset os det amerikanske synspunkt?

Kl. 16:19

Anden næstformand (Søren Espersen):
Udenrigsministeren.

Kl. 16:19

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Nu må hr. Frank Aaen jo finde sig i, at han af og til kan være i mindretal i Folketinget, og det var han for 14 dage siden. Hr. Frank Aaen kan jo ikke forlange, at den danske forhandlingsposition skal ændres, fordi hr. Frank Aaen synes, at den skal ændres – det mente hr. Frank Aaen jo også for 14 dage siden, og der var det brede flertal bestående af Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Det Radikale Venstre altså uenig med hr. Frank Aaen. Alle de ting, hr. Frank Aaen siger her, var jo også med i debatten for 14 dage siden. Der er intet nyt i det.

Lad mig så præcisere: Den danske position går på, at det, der ikke har selvdestruktionsmekanismer, skal væk. Det er de våben uden selvdestruktionsmekanismer, som virkelig skader, fordi de ligger der, efter at krigshandlingerne er forbi, og kommer til at skade børn, der f.eks. samler dem op, eller folk, der går forbi og kommer til at træde på dem. De er meget, meget ubehagelige, og dem vil vi have væk.

Så kunne vi selvfølgelig gå ind for et totalforbud, men det ville betyde, at vi ikke har en jordisk chance for at få de forhandlinger, vi leder i FN-sammenhæng – hr. Aaen må jo vide, at vi leder FN-forhandlingerne – til at lykkes. Hvem har vi med i FN-forhandlingerne? Der har vi jo præcis USA, Rusland, Kina, Indien og Israel, som ikke er med i Dublin, og derfor er en Dublinbeslutning nærmest værdiløs, for den omfatter ikke de lande, som bruger eller kan tænkes at bruge klyngevåben. Det er de lande, vi arbejder

med, for så har det virkning. Det andet har ikke rigtig nogen virkning. Hvis vi kan få et gennembrud og få fjernet alt, der ikke har selvdestruktion på, så har det betydning.

Kl. 16:21

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 16:21

Frank Aaen (EL):

Det er jo en fuldstændig forkert tankegang. Hvis man kan få over 100 lande til i Dublin at vedtage et totalt forbud mod klyngebomber, så har det selvfølgelig betydning, og så vil det selvfølgelig styrke Danmark i forhold til de forhandlinger, der er i FN-regi – naturligvis vil det da det.

Har man nogen sinde hørt om, at brede vedtagelser, der samler en lang række af verdens lande, svækker en forhandlingsposition? Det gør de ikke, der sker det modsatte. Det er derfor, det er en katastrofe, at Danmark har prøvet at indføre i debatten i Dublin, som handler om at indføre et totalt forbud, at der er gode klyngebomber, og at der er dårlige klyngebomber. Der er ingen gode klyngebomber. Det gælder alle klyngebomber, også dem, udenrigsministeren her taler for, at 10 pct. af alle de bomber, der bliver smidt, bliver efterladt som ueksploderede, og det er dem, der dræber børn og markarbejdere, når de prøver at komme ind på de områder, hvor bomberne er kastet.

Kl. 16:22

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 16:22

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Der er vi jo helt enige igen. Vi var også enige tidligere i dag, hr. Frank Aaen og jeg, og her er vi også enige. Dem, der blev efterladt, således at børn og markarbejdere kan komme til skade, efter krigshandlingerne er slut, vil vi have væk. Det er vi enige om. Hvis man indfører et totalforbud, har man altså sat sig i en situation, hvor man overhovedet ikke har nogen indflydelse. For de lande, som jeg nævnte, som bruger dem eller har mulighed for at bruge dem, eller som man kan forestille sig bruger dem, USA, Rusland, Kina, Israel, Indien osv., hvordan skal de forhandle med nogle, der har bundet sig fast på et totalforbud?

Hvis der kommer det ud af Dublin, at de her 100 lande forpligter sig til et totalforbud, så kan de da ikke dagen efter sige: Nå ja, for resten, det mener vi ikke alligevel. Det vil sige, at de 100 binder sig til en forhandlingsposition, som er

urokelig, og hvorfor i alverden tror man så, at man kan flytte dem, der virkelig har klyngevåben, som kan betyde noget?

Så findes der altså militære situationer, hvor klyngevåben er mindre skadelige end bomber. Hvis der er en invasionshær, er det altså bedre at ramme invasionshæren med klyngevåben end at smide kæmpe bomber ud, som smadrer hele infrastrukturen, broer osv. Så der er situationer, hvor de er bedre. Det er derfor, de bruges. Derfor skal vi have de våben væk, som skader civile, og det er det, den danske position er, og den bliver ikke hjulpet af et totalforbud, der derefter er urokeligt i forhandlingerne.

Kl. 16:23

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen for en sidste kort bemærkning.

Kl. 16:23

Frank Aaen (EL):

Det, der er mulighed for i Dublin, og som jeg synes Danmark aktivt skulle medvirke til, er at samle et meget stort antal af verdens lande, måske over 100, der skriver under på en traktat, der siger, at disse lande – selvfølgelig ikke dem, der ikke har skrevet under – går ind for et globalt forbud mod klyngebomber. Det vil naturligvis være et enormt fremskridt, når man går til forhandlinger med andre lande, som ikke er med, for at presse dem til også at forbyde brugen af klyngebomber.

Jeg kan slet ikke forstå, at udenrigsministeren ikke kan sætte sig ind i, at det er den tankegang, der er, og som er den, der virker, nemlig at når man samler så mange lande – og der er mulighed for at gøre det – så presser man USA og de andre lande, som ønsker at bruge klyngebomber. Derfor forskertser Danmark en mulighed for at stå stærkere i forhandlingerne ved ikke at få en vedtagelse i Dublin, der er så stærk som mulig, men faktisk arbejder der for at svække den. Og jeg synes, det er meget skammeligt, at Danmark har meldt sig ind i den klub af lande, som ønsker at svække det forslag til traktat, der faktisk forhandles om i Dublin.

Kl. 16:24

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 16:24

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

[Lydudfald]... traktat er jo værdiløs. Den er jo ikke mere værd end det papir, som hr. Frank Aaen står med, for alle de lande, hr. Frank Aaen nævner, bruger dem jo ikke eller har dem ikke eller har udfaset dem, hvorimod de lande, som

virkelig har store beholdninger, og som altså siger, de også kan finde på at bruge dem, fordi der er situationer, hvor de er bedre at bruge end andre ting, kan være villige til at gå ind for det, som jeg siger her, nemlig at alt det, der ikke er selvdestruktionsapparat på, skal ud. Det er dog bedre at få ordnet det frem for at stå med de rene hænder og overhovedet ikke have nogen indflydelse den dag, der kommer snavs på hænderne i en kampsituation.

Så jeg synes, at hr. Frank Aaen positionerer sig i den meget, meget smukke position, og det er jo smukt, det er en smuk position, men det er bare en position, som overhovedet ikke vil få nogen indflydelse på virkeligheden.

Det er min forpligtelse som udenrigsminister at sørge for at få indflydelse på den reelle virkelighed og ikke på spekulationer. Den reelle virkelighed er, at de findes, og at det drejer sig om at få fjernet dem, der skader civile.

Det totale forbud, som han taler om, kræver jo så, at de, der går ind for totalforbud og laver konvention med totalforbud, kan gå på kompromis med Kina og USA og Indien og Israel, og det kan de jo ikke, hvis de i Dublin har skrevet under på et totalforbud. Hvor er forhandlingen så henne? Så er forhandlingen jo væk, og det er Danmark, der leder forhandlingerne for at få et meget væsentligt fremskridt.

Kl. 16:26

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak. Hermed er spørgsmålet sluttet.

Det næste spørgsmål er spørgsmål nr. 11 ligeledes til udenrigsministeren af hr. Klaus Hækkerup.

Kl. 16:26

Spm. nr. S 1519

11) Til udenrigsministeren af:

Klaus Hækkerup (S):

Finder regeringen de tilsagn om øget styrkebidrag til den militære indsats i Afghanistan, der blev givet i forbindelse med NATO's topmøde den 2.-4. april 2008 i Bukarest, tilfredsstillende?

Anden næstformand (Søren Espersen):

Udenrigsministeren.

Kl. 16:26

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det er jo også et væsentligt spørgsmål, ligesom det foregående var et meget væsentligt spørgsmål. Naturligvis er det meget vigtigt, at man i NATO har solidaritet, at man har det, der hed-

der burden sharing, og at vi altså er fælles om at bære byrderne, også hvor det er svært. Vi er også fælles i NATO om at være i Afghanistan. Der er 40 lande i Afghanistan, og alle NATO-landene er der. Og så er spørgsmålet: Er vi tilfredse med det resultat, vi fik i Bukarest? Og der må jeg sige, at det er vi faktisk tilfredse med, for der er kommet meldinger om betydelig flere styrker fra forskellige lande, som går ind. Frankrig, Tjekkiet, Aserbajdsjan, Georgien, Italien, Polen, USA kommer ind med flere tropper, og der er altså også nu kommet flere tropper end dem, som Canada stillede som krav. Altså, Canada krævede, at der kom 1.000 ekstra soldater, for at de kunne være tilfredse med mødet, og det kom der. Så alt i alt må jeg sige, at vi er tilfredse med Bukarestmødet.

Kl. 16:27

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Klaus Hækkerup.

Kl. 16:27

Klaus Hækkerup (S):

Det overrasker mig selvfølgelig ikke, at regeringen bare erklærer sig tilfreds. Når vi taler om ekstra soldater, er det, som jeg har set udtrykt citeret fra alliancens kommandanter, alt muligt fra 10.000 og opefter, og de oplysninger, jeg har kunnet læse i den internationale presse, er, at Frankrig har givet tilsagn om 700, Georgien 500, Polen 400 og Tjekkiet 120 mand, Italien, Rumænien og Grækenland betydelig mindre, i alt 2.000 mand. Så er det muligt, at amerikanerne, hvis de kan frigøre styrker eller i øvrigt ikke bliver bundet i Irak, vil sende flere folk.

Jeg vil godt sige til udenrigsministeren, at jeg da ikke synes, at 2.000 mand fra alliancen, bortset fra USA måske, er tilfredsstillende, når der er et minimumsønske om 10.000. Vi er med i en krig. Vi er med i en krig, hvor formålet selvfølgelig er, at vi skal vinde, og hvis vi skal vinde, så skal der også være tilstrækkeligt med soldater til, at vi kan vinde. Jeg vil egentlig godt bede udenrigsministeren om at forholde sig helt reelt til det her: Er det tilfredsstillende, at der er kommet 2.000 mand fra de øvrige deltagere i ISAF-aktionen i Afghanistan?

Kl. 16:28

Anden næstformand (Søren Espersen):

Udenrigsministeren.

Kl. 16:28

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg synes, at det er meget, meget væsentlige punkter, hr. Klaus Hækkerup trækker frem. Altså, hvor mange soldater skal der være? Der er

47.000 derude nu fra ISAF, og der kommer 1.700 ekstra, som vi ved – og så kommer amerikanerne til – som følge af Bukarest. Man kan selvfølgelig sige, at vi helst skulle have 100.000 mand, men det, canadierne ønskede, var jo 1.000 efter deres reaktion på den manglende NATO-solidaritet. Så Canada må jo altså være tilfreds, og så må vi jo altså også være rimelig tilfredse. Jeg brugte jo også ordet rimelig tilfreds. Man kan godt have et eller andet styrkemål, og det andet styrkemål kan det godt være man kan finde en general der går ind for, men det er altså ikke det styrkemål, som er blevet sat af NATO. Det var heller ikke det styrkemål, NATO satte i Bukarest. Der satte NATO et andet styrkemål. Jeg må gå ud fra, at når NATO sætter et styrkemål og gør det op til et topmøde, som vi var til, så må det være et realistisk og relevant styrkemål. Jeg kan kun stole på, at når NATO kommer og beder om et antal, har de også tænkt igennem, at det er det relevante antal. Og der var tilfredshed på NATO-topmødet med det styrkemål, man nåede.

Kl. 16:29

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Klaus Hækkerup.

Kl. 16:29

Klaus Hækkerup (S):

Jamen jeg er en lille smule overrasket over svaret. Altså, når man læser det dokument igen, som Udenrigsministeriet har oversendt om erklæringerne fra NATO-topmødet i Bukarest, kan man ikke se, at der står noget om styrkemål heri.

Det, der står, er, at man vil forsyne de militære kommandanter med de redskaber, de behøver for at få succes, herunder udfyldte eksisterende ISAF-mangler, inklusive styrker og træningshold.

Det fremgår jo meget klart af den internationale presse, at der mindst skal 10.000 mand til; det er det minimumstal, man har ønsket. Og mit spørgsmål er: Hvad er det for styrkemål, udenrigsministeren taler om at NATO har fastsat? Dem kan jeg ikke se i erklæringen.

Det andet spørgsmål er: Er det tilfredsstillende, at man så stiller med 2.000 mand, når der i virkeligheden er behov for 10.000 og måske mere i forhold til det samlede antal, hvis vi vil vinde den krig?

Kl. 16:30

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Hvis hr. Klaus Hækkerup vil føre en diskussion om mandtal osv., skal han gøre det med forsvarsministeren. Nu har han spurgt udenrigsministeren. Det vil sige, at jeg tager stilling til det udenrigspolitiske og til det overordnede, også ved topmøderne. De forskellige styrkemål, der sættes, sættes af generalerne og forhandles med forsvarsministrene. Så jeg vil bede hr. Klaus Hækkerup om at stille spørgsmålet det rigtige sted.

Men når det drejer sig om det overordnede politiske, så var den canadiske melding altså 1.000, og der kom altså 1.700 plus de amerikanske. Det vil sige, at det da *må* være tilfredsstillende. Og så kommer der også nye træningsprincipper; det, der hedder OLMT'erne, kommer også ind i billedet.

Jeg synes, vi skal se på, hvilke forbedringer vi laver. Det er ikke godt nok i Afghanistan, det er bestemt ikke godt nok i Afghanistan. Det går ikke godt nok, det går heller ikke hurtigt nok, det kan vi godt være enige om. Men det er altså de styrker, vi kan få, og det er de styrker, man altså efter min opfattelse har fået at vide er acceptabelt til opgaven.

Så kan hr. Klaus Hækkerup stå med nogle andre tal og nogle andre dokumenter, som hr. Klaus Hækkerup må drøfte med den relevante minister og ikke med mig.

For mig er det afgørende, at der politisk set ved de møder, jeg har været til, ikke er givet melding om, at man ikke kunne klare sig med det, man fik. Det er der ikke.

Kl. 16:32

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Klaus Hækkerup for en sidste kort bemærkning.

Kl. 16:32

Klaus Hækkerup (S):

Tak for det. Lad mig først sige, at min bekymring ikke er Canada og det at opfylde de canadiske ambitioner. Min bekymring er, om vi har viljen til at klare os i Afghanistan.

Jeg forstår godt, at udenrigsministeren ikke ønsker at svare med hensyn til styrkemål, for den sørgelige kendsgerning er jo, at der ikke er styrker nok. Der er jo slet ikke styrker nok, vil jeg sige til udenrigsministeren, og det er så udenrigsministerens gebet, for vi ser, at der jo i Pakistan er kommet en regering, der har optaget forhandlinger med Taleban. Man er i grænseregionen lige op til Afghanistan i færd med at ind-

føre sharialovgivning i syv distrikter. Man har forhandlet med Taleban, de har fået et frirum dér. Det er jo en helt kolossal udfordring, vi står over for. Og så står udenrigsministeren her og siger, at 2.000 mand er tilfredsstillende for regeringen – og så måske nogle flere fra USA.

Jeg vil godt sige, at jeg søreme synes, at udenrigsministeren tager meget let på det ansvar, det er, at vi her har besluttet at sende unge danskere ud i krig for at sikre demokrati og fred også i Afghanistan.

Kl. 16:33

Anden næstformand (Søren Espersen):
Udenrigsministeren.

Kl. 16:33

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Hr. Klaus Hækkerup må tage sig sammen til at stille spørgsmål til den minister, han ønsker at diskutere med. Hvis hr. Klaus Hækkerup ønsker at diskutere soldater, skal han diskutere med forsvarsministeren. Hvis han ønsker at diskutere udenrigspolitik, skal han diskutere med mig. Det gjorde han så her til sidst. Det skal jeg svare på.

Pakistan er et meget stort problem, og derfor skal der også mere styr på Pakistan. Derfor har jeg også hele tiden sagt, at hvis vi svækker indsatsen – og der er vi jo enige – eller taber indsatsen i Afghanistan, så kommer Taleban tilbage; så vil en destabilisering af Pakistan blive meget lettere, så vil Pakistan blive destabiliseret, muligvis til fordel for fanatiske islamister, som så har atomvåben. Det er dødsensfarligt, og derfor synes jeg, polemik imellem os er uværdigt. For det er et dødsensfarligt område, og derfor synes jeg, at vi skal prøve at koncentrere os om det.

Vi laver en Afghanistanstrategi for øjeblikket. Den er Socialdemokratiet med til at lave. Jeg håber også på et konstruktivt samarbejde. Vi sidder og laver den præcis nu, vil jeg sige til hr. Klaus Hækkerup, alle partier bag Afghanistanindsatsen.

Så synes jeg også, at Pakistan skal inddrages, det har jeg arbejdet for længe. Jeg har også arbejdet for i EU, at vi øger EU-indsatsen i Pakistan, således at Pakistan bliver stabiliseret og ikke destabiliseret. Så der er vi jo enige.

Jeg synes, at vi skulle lade polemikken ligge, situationen er alt for alvorlig til polemik. Og jeg er helt enig i det, hr. Klaus Hækkerup siger, nemlig at det er meget, meget væsentligt, at de danske soldater får den bedst mulige opbakning og får så meget støtte ud, som der er behov for. Derfor har vi jo også præcis for øjeblikket forsla-

get i Folketinget om at sende helikoptere ud til de danske soldater.

Vi er slet ikke uenige om alvoren i det her, og jeg er glad for, at Pakistan blev trukket ind, for det har jeg arbejdet for længe.

Kl. 16:34

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til udenrigsministeren. Dermed er spørgsmålet sluttet, og dermed er spørgetiden afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 81: Forslag til folketingsbeslutning om at lade Lisabontraktaten omdele til samtlige danske husstande i god tid forud for ikrafttrædelsen.
Af Morten Messerschmidt (DF) m.fl.
(Fremsættelse 01.04.2008).

Kl. 16:35

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Udenrigsministeren.

Kl. 16:35

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Ja, så til noget helt andet, som det hedder. Lad mig indlede med at slå helt fast, at det for regeringen er en prioritet, at vi i Danmark har de bedste forudsætninger for en god og grundig debat om EU's nye traktatgrundlag, der hedder Lisabontraktaten. Alle, der ønsker det, skal have mulighed for at sætte sig ind i traktatteksterne og få det nødvendige informationsmateriale, uden at det skal koste noget.

Men regeringen kan ikke støtte Dansk Folkepartis forslag om at husstandsomdele traktaten til alle danskere. For dem, der gerne vil, er der rig mulighed for at anskaffe sig traktaten og supplere informationsmateriale. Traktaten kan fås ved henvendelse til Folketingets EU-Oplysning. Man kan også ved henvendelse til Udenrigsministeriet få Udenrigsministeriets grundige redegørelse om traktaten, ligesom man kan finde både traktat og redegørelse på Udenrigsministeriets hjemmeside.

Jeg vil også henlede opmærksomheden på Folketingets EU-Oplysnings informationsmateriale og ikke mindst EU-Oplysningsens meget omfattende og gode hjemmeside om Lisabon-